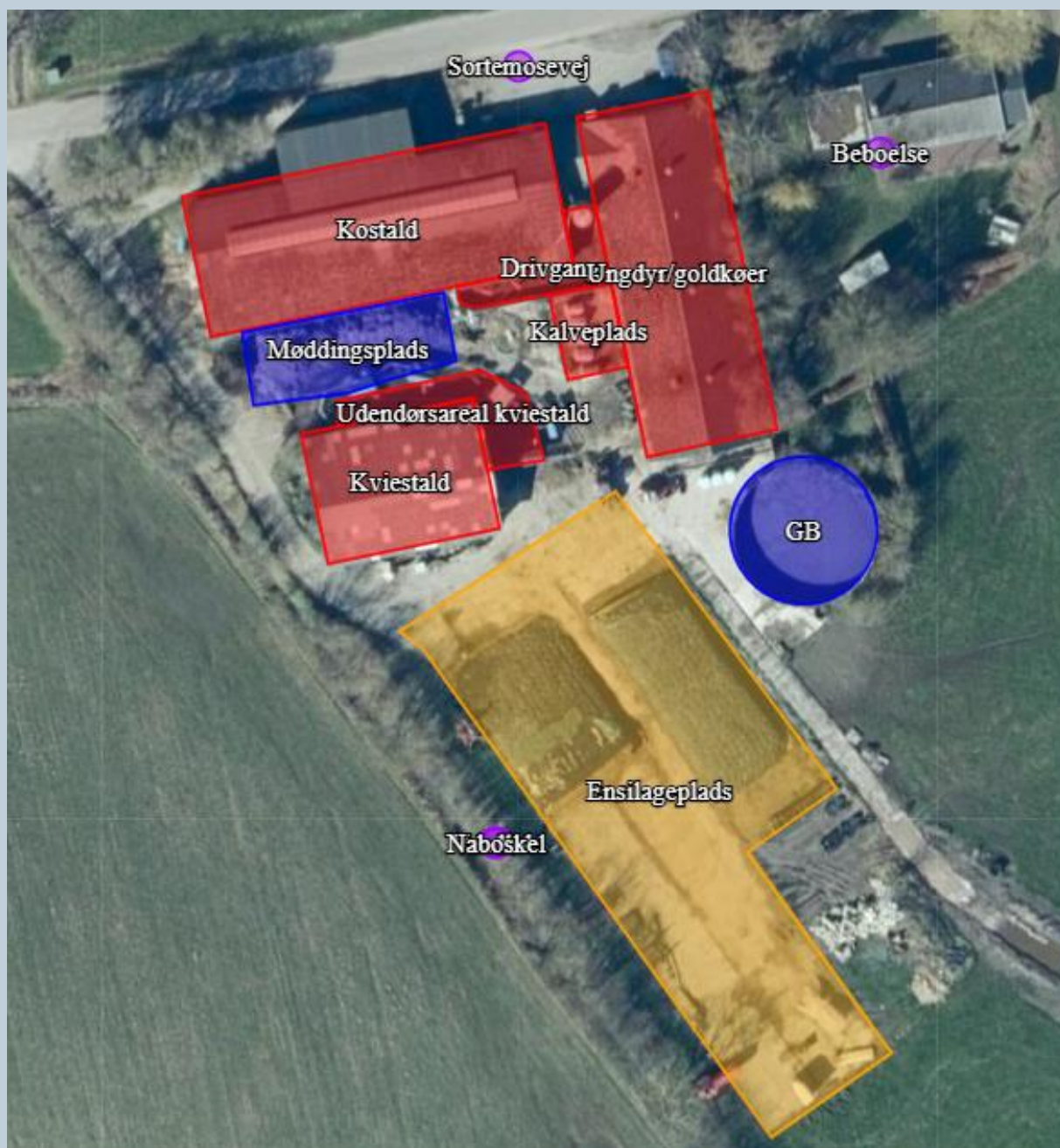

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

Sortemosevej 7

Afgjort den 15. april 2024

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Østerlund I/S v/Jelmer Bloten Sortemosevej 8 5892 Gudbjerg Tlf. 5362 2026 oesterlund@hotmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse	Østerlund I/S Sortemosevej 7 5892 Gudbjerg
Ejer af ejendommen	Jan Willem Anton Bloten Sortemosevej 7 5892 Gudbjerg
Ejendomsnummer	4790204295
Matrikelnummer	3a, Lakkendrup By, Gudbjerg
Virksomhedens art	Kvægbrug
CHR-nummer	17332
CVR-nummer	38537385
P-nummer	1022330035
Virksomhedstype	Kvægproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk

Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	239610 version 3 <i>Scenarieregninger:</i> <i>Ansøgers udkast: 241608</i> <i>Kommunes udkast: 244586</i>
Godkendt produktionsareal	1.293 m ²
Journal nr.	23/20229
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse
Konsulent	Velas I/S v/ Nikolaj Mazanti Aaslyng Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg nima@velas.dk

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Østerlund I/S
Sortemosevej 7
5892 Gudbjerg

Natur og Miljø

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00

landbrug@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 b, stk. 1 til husdyrbruget på Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Der gives dispensation efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 (50 %-reglen) for lugtgeneafstanden til nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Der gives ligeledes dispensation efter § 9 i ovennævnte lov for afstandskrav til offentlig vej, vandløb og naboskel.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 15. april 2024

Godkendt: Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside den 15. april 2024.

Klagefristen udløber den 13. maj 2024.

Søgsmålsfristen udløber den 15. oktober 2024.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Østerlund I/S har søgt Svendborg kommune om en § 16b-miljøtilladelse til den eksisterende produktion på adressen Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg.

Der er søgt om et produktionsareal på 1.293 m². Der er samtidig søgt om lovliggørelse af ensilageplads, udendørsareal kviestald og kalvehytter.

Med den nye lov, gives godkendelse til et produktionsareal samt til dyretyperne og gulvtyperne. Med denne tilladelse sker der ingen ændringer i gulvtyperne, men der er søgt om fleksibilitet i forhold til dyretyperne. I den eksisterende drift er ansøger låst ved valg af dyretype, antal dyr og deres vægt, men i den nye lov, kan der søges om "Flexgrupper". Ansøger har søgt om "Flexgruppe: Alle kvæg" for hele staldanlægget med undtagelse af pladsen til kalvehytter. Der sker en udvidelse af produktionsarealet med de 17 m², hvor der er søgt om at have kalvehytter med dyretypen "Kalve under 6 måneder" på dybstrøelse.

Selvom produktionsarealet udvides med de 17 m², reduceres lugtemissionen, idet to af staldene fremover er tomme i 5 måneder i sommerhalvåret, hvor dyrene er på græs.

Der sker ingen ændringer i håndteringen af husdyrgødning med det ansøgte. På ejendommen er der, ud over kvægholdet, et hønsehold på 225 stk. fjerkræ. Hønsene holdes i et flytbart hønsehus og skal derfor ikke indregnes i produktionsarealet.

Der gives dispensation for afstandskrav til vandløb for den del af ensilagepladsen, der ligger tættere på vandløb en lovens krav på 15 meter. Dermed lovliggøres ensilagepladsen. Der gives derudover dispensation for afstandskrav til naboskel for samme ensilageplads, da afstandskrav på 30 meter ikke overholdes. Der stilles en række vilkår som forudsætning for dispensationerne. Der gives ligeledes dispensation efter 50 %-reglen i forhold til lugt til nærmeste bolig i samlet bebyggelse, og dispensation for afstandskrav til offentlig vej.

Det vurderes, at husdyrbruget og driften heraf ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Placeringen af de eksisterende bygninger og kalvepladsen mv. ses på nedenstående kort:

Produktionen af husdyrgødning består delvist af dybstrøelse og delvis af gylle. Dybstrøelsen opbevares i staldene, på møddingsplads, og kan opbevares i markstak inden udbringning.

Ammoniakfordampningen stiger fra 1.354 kg NH₃-N/år til 1.378 kg NH₃-N/år.

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Nærmeste naturområde er en § 3 beskyttet mose. Der er med udgangspunkt i bl.a. naturområdets tilstand og øvrig tilførsel af næringsstoffer vurderet, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af nogen af de omkringliggende naturområder.

Husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold til nærmeste nabo og byzone. Lugtgenekriteriet er ikke overholdt til nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Svendborg Kommune giver dispensation efter 50 %-reglen, idet kriterierne for at anvende dispensationsmuligheden er til stede, og der ikke bygges nye stalde.

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne overholdes.

Antallet af transporter til og fra ejendommen er uændret med ca. 532 transporter pr. år. Størstedelen af transporterne afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Der vurderes, at støj fra driften samt transport ikke medfører væsentlige gener. Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til øvrige gener fra f.eks. støv, lys, skadedyr, affald mv.

Det vurderes, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	5
Indholdsfortegnelse	7
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	9
<i>Lovgrundlag</i>	9
<i>Afgørelse med vilkår</i>	10
<i>Generelle forhold</i>	14
<i>Retsbeskyttelse</i>	14
<i>Klagevejledning</i>	15
<i>Søgsmål</i>	16
Miljøteknisk redegørelse	17
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	17
<i>Ejendomsforhold</i>	17
Ansøger og ejerforhold	17
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	17
Biaktiviteter.....	18
<i>Placering</i>	18
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	18
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.	26
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	29
Produktionsareal.....	29
Drift af staldanlæg.....	30
Ventilation.....	31
Rengøring.....	32
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	32
Ammoniakdeposition til naturområder	32
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	38
Lugt.....	40
Støj	44
Rystelser.....	50
Transport.....	50
Støv	51
Lys	51

Skadedyr	52
Affald	53
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	53
<i>Forebyggelse og begrænsning ved uheld</i>	59
<i>Egenkontrol</i>	60
<i>Offentlig høring</i>	60
<i>Konklusion</i>	60
BILAG	61
Bilag 1. Miljøansøgning	61
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og placering af produktionsarealer	62
Bilag 3. Svendborg Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)	64
Bilag 4. Beredskabsplan	68
Bilag 5. Støj	70

Indledning

Svendborg Kommune har, via Velas I/S den 5. oktober 2023, modtaget ansøgning om at få husdyrbruget tilladt efter § 16b i husdyrbrugloven på adressen Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem og har skema nr. 239610 samt scenarieberegning 241608. Svendborg Kommune har lavet scenarieberegning i skema nr 244586. Der er søgt om et produktionsareal på 1.293 m². Der er søgt om at lovliggøre 17 m² produktionsareal til kalvehytter og at lovliggøre eksisterende ensilageplads. Med ansøgningen er der søgt om "Flexgruppe; Alle Kvæg" på 1.286 m² af produktionsarealet.

Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende tilladelser efter husdyrbrugloven:

- Skift i dyretype af 18. november 2014 til et dyrehold på 110 årskøer, 14 kalve (0-6 mdr.), 36 årsopdræt (6-23 mdr.), 4 årsopdræt (23-25 mdr.) alle af racen jersey og 3 heste (500-700 kg). Det samlede dyrehold svarede til 144,6 dyreenheder (DE) efter dagældende DE-beregning.
- Forud for skiftet i dyretype var der tilladelse til 105 årskøer, 75 årsopdræt (6-25 mdr.), alle af racen jersey og 2 heste (500-700 kg), svarende til 145,4 DE efter dagældende DE-beregning

Læsevejledning

Denne tilladelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven² med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse³, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøtilladelse i perioden 18/3 – 4/4 2024 af 26 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er ikke indkommet høringssvar.

² Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

³ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 300 af 20. marts 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁴ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg, matrikelnummer 3a, Lakkendrup By, Gudbjerg, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, samt til driftsherre. Det er til enhver tid ejerens ansvar at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Samtidig meddeles der dispensation efter husdyrbruglovens § 9 i forhold til afstandskrav til matrikelskel, offentlig vej og vandløb samt dispensation efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 (50 %-reglen) i forhold til lugtgenekravene til nærmeste bolig i samlet bebyggelse.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri og landskabelige forhold

1. Kalvehytterne skal placeres som vist på oversigtskort på bilag 2. Kalvehytterne skal være placeret på fast, ikke-permeabelt underlag og med afløb til opsamlingsbeholder. Produktionsarealet af kalvehytterne må være maksimalt 17 m².
2. Udendørsarealet til kviestalden skal placeres som vist på oversigtskort bilag 2.
3. Ensilagepladsen skal placeres som vist på oversigtskort på bilag 2. Der skal etableres et effektivt dræn langs ensilagepladsens vestlige side (mod vandløbet). Drænet skal lede overfladevand fra ensilagepladsen til opsamlingsbeholder. Den del af ensilagepladsen som ligger nærmere end 15 m fra vandløbet, må kun anvendes til opbevaring af slet af kløvergræs-ensilage. Fristen for etablering af drænet er 1. juni 2024.
4. Ensilagepladsen skal have en afstand til vandløb på minimum 7 meter i hele ensilagepladsens længde på 70 meter.
5. Den eksisterende beplantning langs vandløbet skal løbende vedligeholdes som minimum på strækningen fra offentlig vej (Sortemosevej) og langs hele ensilagepladsen, svarende til en samlet længde på 150 meter.

Produktionsstørrelse og staldindretning

6. Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.293 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

<i>Stald</i>	<i>Dyretype</i>	<i>Total areal m²</i>	<i>Produktionsareal m²</i>	<i>Staldsystem</i>
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg	789	609	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Drivgang	Flexgruppe: Alle kvæg	85	85	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	348	209	Dybstrøelse
Udendørs kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	123	123	Dybstrøelse
Ungdyr/ goldkøer	Flexgruppe: Alle kvæg	692	250	Dybstrøelse
Kalveplads	Kalve under 6 måneder	81	17	Dybstrøelse
I alt		2.118	1.293	

7. Alle dyr i staldafsnittene "Kviestald" og "Udendørsareal kvier" skal være udegående minimum 5 måneder i sommerhalvåret. Sommerhalvåret regnes for at være i perioden maj – oktober.

Ventilation

8. Staldanlægget skal drives med naturlig ventilation med undtagelse af staldafsnittet "Ungdyr/goldkøer", der skal have mekanisk ventilation.

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

9. Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.
10. Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Svendborg kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
11. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:
- opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.
 - være overdækket
 - placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.

12. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.

Gødning – opbevaring og håndtering

13. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.
14. Der skal etableres en tankplads ved gyllebeholderen, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles. Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

Rengøring

15. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Affald

16. Både ikke-farligt affald og farligt affald skal opbevares sådan, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand og overfladevand.
17. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks) f.eks. i forbindelse med miljøtilsyn. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Støj

18. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

19. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj

virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

20. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
21. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Støv

22. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
23. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

24. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
25. Hvis der opstår væsentlige lysgener skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
26. Den eksisterende beplantning langs skel mod vest skal vedligeholdes og bevares i forhold til at sikre god afskærmning mod vest i forhold til lysgener fra bygningsstøtten. Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Skadedyr og fluer

27. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
28. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Vaskeplads

29. Al vask af maskiner, redskaber mv. skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

Beredskabsplan

30. Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på bedriften. Beredskabsplanen skal forefindes på husdyrbruget og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks) i forbindelse med f.eks. tilsyn.
31. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og seneste tidspunkt for revision skal fremgå af planen.

Generelle forhold

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter, fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand eller forhold omkring støj, transport m.v.

Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse og/eller afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed den 13. maj 2024.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

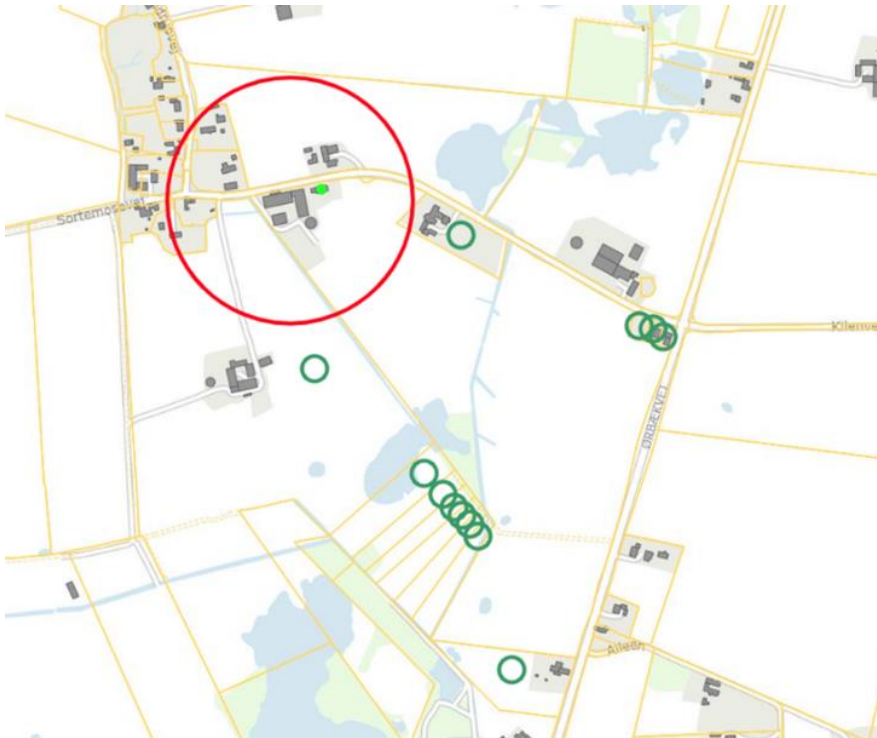
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Jelmer Bloten, Sortemosevej 8, 5892 Gudbjerg og Jan Bloten, Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg. Mail osterlund@hotmail.com

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 194 m (markeret med rød cirkel) og tilstødende matrikler (markeret med grøn cirkel).

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace, info.dk@greenpeace.org

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Nikolaj Mazanti Aaslyng, Velas I/S. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (svendborg@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 15. oktober 2024.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget, samt supplerende oplysninger.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 239610 samt scenarieberegning 241608, og kommunens scenarieberegning i skema nr. 244586) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Desuden er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet, samt de indsendte skemaer i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Ansøgningsmaterialet er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit, samt supplerende oplysninger.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg. Ejer pt. er Jan Bloten, Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg, mens ansøger og driftsherre er Jelmer Bloten, Sortemosevej 8, 5892 Gudbjerg.

Ejer er ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår. Det er til enhver tid ejeren af ejendommen, der er ansvarlig for, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger har oplyst, at der ikke er en driftsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug. Hvis et husdyrbrug er teknisk-, forurenings-, og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, skal tilladelsen omfatte alle de forbundne husdyrbrug. Alle tre faktorer skal være opfyldt. Ansøger driver ikke andre husdyrbrug, og der er derfor ikke samdrift med andre ejendomme.

Svendborg Kommune vurderer, at det er korrekt, at der ikke er samdrift med andre husdyrbrug. Miljøtilladelsen gælder derfor alene adressen Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg.

Vurdering af sammatrিকulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 3 matrikler. Det ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen, og der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 2,2 km syd for Gudbjerg. Husdyrbruget er placeret i landzonen. Der er søgt om lovliggørelse af 5 kalvehytter. Kalvehytterne er hver 2,3 x 1,5 m og de er placeret på fast plads. Der er ligeledes søgt om lovliggørelse af den del af ensilagepladsen, der ligger tæt på vandløb. Denne del udgør 560 m². Hele ensilagepladsen er på ca. 2.000 m² og hele pladsen er med fast bund.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende bygninger, møddingsplads og gyllebeholder samt placering af de ansøgte kalvehytter, løbegårde og den ansøgte ensilageplads fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Da der er tale om lovliggørelse af allerede etablerede kalvehytter, løbegårde og ensilageplads, er der taget stilling til, om der ville være givet tilladelse til etableringen, hvis der havde været søgt forud for etableringen.

Kalvehytterne er placeret i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og hytterne står på fast bund. Placeringen er omkranset af eksisterende stalde, og disse skærmer derfor for indkig til

kalvehytterne. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ville være givet tilladelse til etablering af kalvehytterne.

Kviernes løbegårde (udendørsareal kviestald) er placeret i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og der er fast bund. Placeringen er omkranset af eksisterende stalde, og disse skærmer derfor for indkig til løbegårderne. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der på det tidspunkt at disse blev etableret, var der ikke krav om godkendelse af udearealet, og der ville være givet lov til at kvierne kunne gå der.

Ensilagepladsen er placeret syd for staldanlægget, men i umiddelbar tilknytning hertil og ligeledes i tilknytning til gyllebeholderen. Afstandskravet til vandløb, som samtidig udgør naboskellet, er ikke umiddelbart overholdt. Ensilagepladsen anvendes til slet af kløvergræs.

Kløvergræs kan lovligt lægges i markstak, da tørstofprocenten oftest vil være over 30 p.g.a det sene slæt tidspunkt, men det giver udfordringer i forhold til spildprocenten, når foderet skal hentes ind til brug i den våde del af året. Derfor er det en fordel at lægge foderet på en fast plads. Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at der ville være givet dispensation for afstandskravene såfremt der var søgt om det på tidspunktet for ensilagepladsens etablering. Der ville dog være blevet stillet vilkår.

Der bliver derfor stillet vilkår om at ensilagepladsen kun må anvendes til kløvergræsensilage som er ikke-saftgivende, og at der skal etableres et dræn langs ensilagepladsens vestlige side, som ligger mod vandløbet, for at sikre at regnvand ikke vasker stoffer med til vandløbet, som kan skade floraen i vandløbet. Drænet skal lede til opsamlingsbeholder.

Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning, men der stilles følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår om placering:

- *Kalvehytterne skal placeres som vist på oversigtskort bilag 2. Kalvehytterne skal være placeret på fast ikke-permeabelt underlag med afløb til opsamlingsbeholder. Produktionsarealet af kalvehytterne må være 17 m².*
- *Udendørsarealet til kviestalden skal placeres som vist på oversigtskort bilag 2.*
- *Ensilagepladsen skal placeres som vist på oversigtskort bilag 2. Der skal etableres et effektivt dræn langs ensilagepladsens vestlige side (mod vandløbet). Drænet skal lede overfladevand fra ensilagepladsen til opsamlingsbeholder. Den del af ensilagepladsen, som ligger nærmere end 15 m fra vandløbet, må kun anvendes slet af kløvergræs. Fristen for etablering af drænet er 1. juni 2024.*

Afstandskrav

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

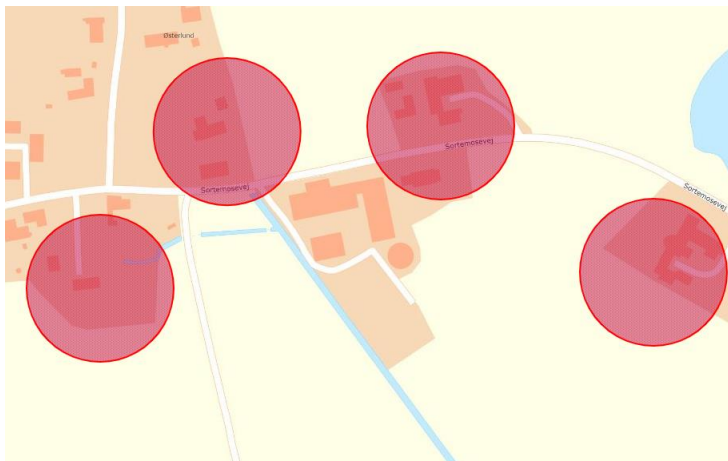
Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

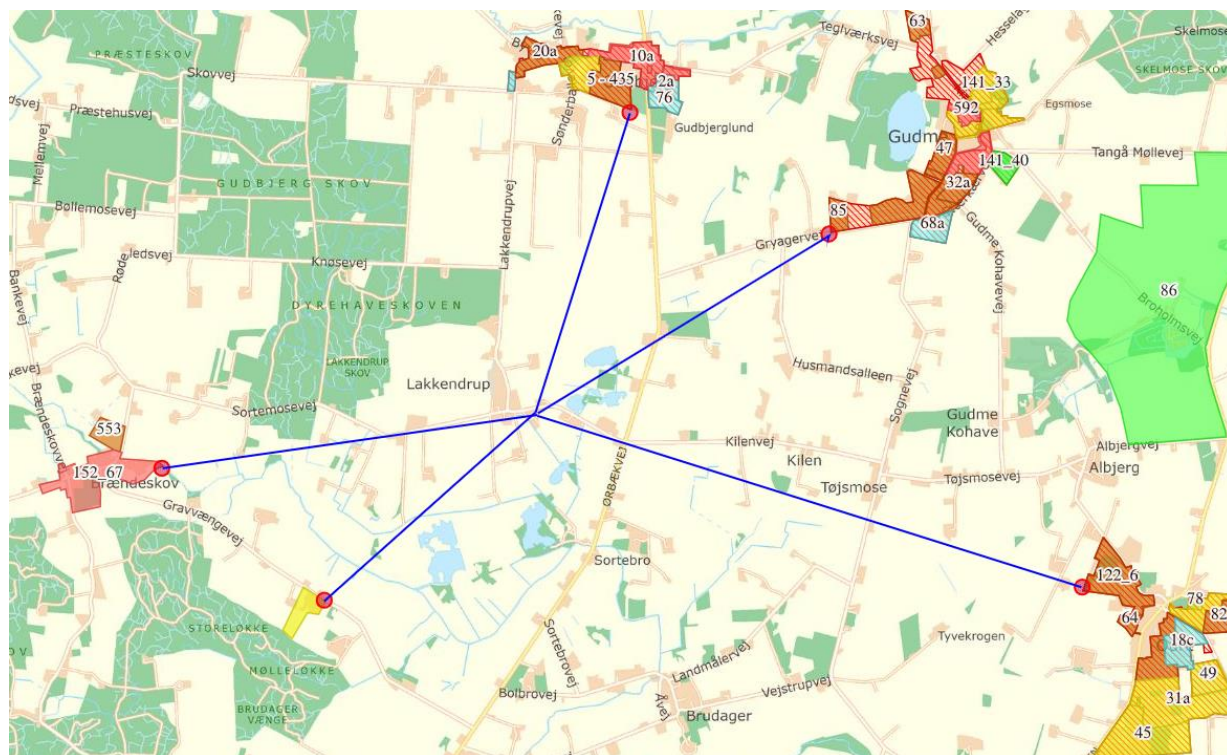
Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt i eller indenfor 50 m fra byzone/sommerhusområder, lokalplanlagte områder og nabobeboelser.

Det konkrete projekt medfører samlet set ikke en forøget forurening for så vidt angår lugt, ammoniak, støj, støv mv. Der sker dog en forøget ammoniakfordampning fra staldafsnittet "Ungdyr/goldkøer" og fra "kalveplads". Der skal derfor vurderes afstandskrav fra disse staldafsnit og til de nævnte områder.

Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Ovenfor: 50 m zoner til nærmeste nabobeboelser.

50 m zoner markeret ved de 5 nærmeste områder med henholdsvis lokalplanlagte områder og byzoner.

Nedenstående tabel viser de aktuelle afstande:

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	2.100 m (Gudbjerg By)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	1.800 m (lokalplan "57 Gudme" sydvest for husdyrbruget)
Nabobeboelse, Sortemosevej 7	50 m	96 m til Ungdyr/goldkøer-stalden 100 m til fast plads med kalvehytter

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger er korrekte. Der er ingen byzone, lokalplanlagte områder eller nabobeboelser indenfor 50 m af de nævnte staldafsnit. Svendborg Kommune vurderer at projektet overholder afstandskravene i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens § 7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/anlæg med forøget forurening
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	760 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	3.500 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	7 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	10 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	19 m
7) Naboskel	30 m	5,5 m

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8 med hensyn til afstandskrav til vandløb, offentlig vej og naboskel.

Hvis et projekt ikke overholder afstandskravene efter § 8, kan Kommunen vælge at give dispensation efter samme lovs § 9. Ansøger har valgt at søge dispensation. (Se eventuelt ansøgningens side 11).

Dispensationsansøgningens hovedpunkter for afstandskravene til vandløb og skel er, at en placering et andet sted ikke er mulig uden at det reducerer græsarealer, som anvendes til den

biodynamiske drift. Derudover begrundes ansøgningen med at den anvendte ensilage ikke er saftgivende og derfor ikke udgør en risiko for det nærliggende vandløb. Begrundelsen for afstandskravet til offentlig vej er, at der ikke sker bygningsmæssige ændringer og at ændringen i bygningen ikke udgør en trafikal risiko, idet der ikke er døre i den facade, der ligger ud til vejen, og som afstandskravet ikke kan overholdes til.

Afstandskrav fra ensilageplads til vandløb:

Svendborg Kommunes vurdering

Ensilagepladsen er placeret syd for det eksisterende husdyrbrug. Afstandskravet til vandløb er 15 meter. Ensilagepladsen er etableret i en afstand af 7 m til vandløb i hele pladsens længde. Der er tale om en lovliggørelse af eksisterende forhold. Kommunen skal dog vurdere, om ensilagepladsen vil ligge mere hensigtsmæssigt andre steder, hvor afstandskravet kan overholdes.

Matriklen er tilspidset mod nordvest. Mod vest er naboskel relativt tæt på og mod øst ligger tilhørende stuehus. Hvis ensilagepladsen skal overholde afstandskravene i § 8, skal pladsen gøres smallere, så der ikke ligger nogen ensilageplads indenfor 15 m af vandløbet. Det vil betyde at der skal etableres ensilageplads et andet sted eller alternativt, at den øvrige del af pladsen, forlænges. Hvor pladsen ligger nu, er der afskærmende beplantning mod vest. Se kortudsnit herunder.

Ensilagepladsen kan alternativt flyttes om på modsat side af gyllebeholderen eller ligge syd for denne. En placering af ensilage bag stuehus/øst for gyllebeholderen eller syd for gyllebeholderen vil give større risiko for støjgener i forhold til transport og samtidig er til- og fra-kørsel til husdyrbruget placeret vest for stalden. Der vil derfor blive en uforholdsmæssig lang kørevej bag om staldanlægget for at anvende en ensilageplads her.

Det er Kommunens vurdering at det ikke vil være hensigtsmæssigt at etablere endnu en indkørselsvej til husdyrbruget øst for stuehuset, for at kunne komme let til en eventuelt placeret ensilageplads her. En forlængelse af den nuværende ensilageplads, vil give en voldsom lang ensilageplads og den bagerste del af pladsen vil ligge langt mod syd for husdyrbrugets øvrige anlæg.

Med de forslåede alternative placeringer vil ensilagepladsen fortsat ligge i tilknytning til det eksisterende anlæg. Det vil dog inddrage afgræsningsjord, som ansøger påpeger. Modsat kunne det stykke jord hvor ensilagepladsen ligger for tæt på vandløb, anvendes til afgræsning. Der er ikke afstandskrav for indhegning til kvæg i forhold til vandløb. Der vil derfor kunne ske afskylning af husdyrgødningsstoffer til vandløbet ved kraftige regnskyl. Især da kvæg gerne står i opmarch nærmest indgang til stalden, som i dette tilfælde ville blive her. Her vil de stå og vente tæt, på vandløbet med øget gødningsafsætning til følge. En meget lang

ensilageplads vil samtidig ikke give et overordnet indtryk af, at husdyrbrugets tekniske anlæg er en samlet enhed.

Ydermere bliver ensilagepladsen anvendt til slet af kløvergræs, som lovligt kan placeres på jord eller på et markareal, da tørstofprocenten oftest er over 30. Markarealet må dog ikke være på samme sted hvert år. Ved at lægge ensilagen på jord, opstår der ofte spild, når foderet skal hentes ind i den våde del af året. Det er derfor hensigtsmæssigt at etablere kløvergræs-ensilagen på fast bund, når det skal ligge på samme sted hver år. Det er ligeledes en fordel at ensilagen placeres i nærheden af husdyrbruget i forhold til mængden og arten af transporter og minimering af spild.

Ensilagestakke er overdækkede. Det vurderes dog, at der kan være en risiko for, at der vaskes ensilerede foderstoffer fra den ende af ensilagestakken, som der tages fra, og til det omgivende miljø, i forbindelse med kraftige regnskyl.

Svendborg Kommune giver dispensation

Svendborg Kommune giver dispensation efter husdyrbruglovens § 9 for afstandskravet fra ensilagepladsen til vandløb.

Svendborg Kommune lægger vægt på at den valgte placering af ensilagepladsen er hensigtsmæssig til trods for, at afstandskravet til nærmeste vandløb ikke kan overholdes. Alternative placeringer vil give udfordringer med mer-kørsel og støj herfra. Samtidig er husdyrbrugets aktiviteter samlet med den valgte placering og der er eksisterende afskærmende beplantning mod vest. Med placeringen fremstår husdyrbruget som en samlet teknisk enhed.

Svendborg Kommune lægger ligeledes vægt på, at ved den anvendte ensilage type, er der ikke krav om fast bund. Ensilagen er ikke-saftgivende ensilage. Svendborg Kommune giver dispensation til at anvende den etablerede faste plads til kløvergræs-ensilage i en afstand af vandløbet på 7-15 m. Dispensationen gives på vilkår om, at der etableres dræn langs den vestlige side af pladsen. Drænet skal lede regnvand og eventuelle stoffer fra ensilagepladsen til opsamlingsbeholder. Den del af ensilagepladsen som ligger mindre end 15 m fra vandløbet, må kun anvendes til opbevaring af slet af kløvergræs-ensilage. Se afsnittet "Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold".

Der stilles desuden vilkår til at der er en beredskabsplan på bedriften, hvor der er beskrevet hvorledes uheld kan forebygges, se afsnit "forebyggelse og begrænsning ved uheld".

Afstandskrav til offentlig vej

Svendborg Kommunes vurdering

Afstandskrav gælder bygninger der etableres, ændres eller når der sker øget forurening fra dem. Afstanden fra bygningen til vejen er 10 meter. Der er krav om en afstand på 15 meter. Her er der tale om en eksisterende bygning (betegnet "Ungdyr/goldkøer"), som allerede i dag er anvendt til dyrehold. Den forøgede forurening beregnes ud fra, at der fremover ønskes fleksibilitet til at kunne anvendes stalden udelukkende til den type kvæg, der giver størst forurening. Med det ansøgte ændres ikke på staldens indretning i forhold til den eksisterende drift og gavlen på bygningen er uden døre eller porte. Der er ingen driftsmæssig trafik fra hverken dyr eller maskiner ind og ud, af denne bygning ud mod vejen. Der er derfor ingen ændring i den trafikmæssige risiko med det ansøgte.

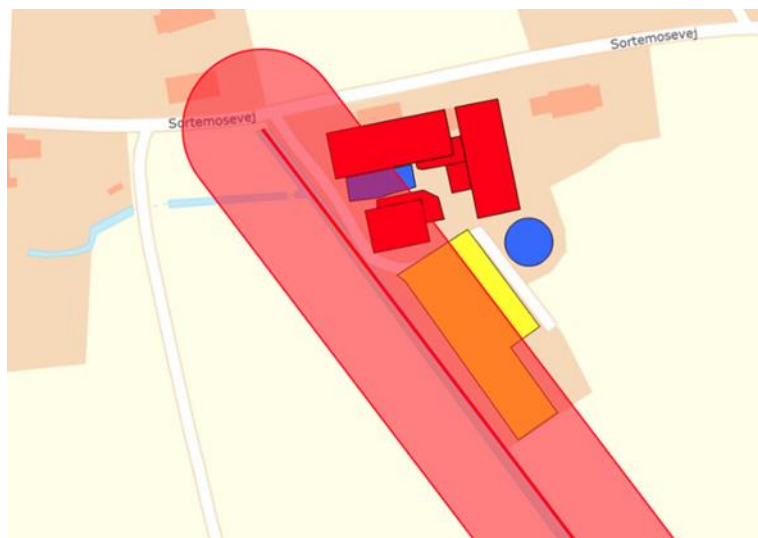
Svendborg Kommune giver dispensation

Svendborg Kommune giver dispensation efter husdyrbruglovens § 9 i forhold til afstandskrav til offentlig vej.

Kommunen lægger vægt på, at der er tale om en eksisterende bygning der allerede i dag anvendes til dyrehold og idet den trafikale risiko er uændret og i øvrigt minimal, da der ikke er

døre/porte i denne bygning, der ikke overholder afstandskravet. Svendborg Kommune stiller ikke yderligere vilkår med dispensationen i forhold til afstandskrav til offentlig vej.

Afstandskrav til naboskel

Svendborg Kommunes vurdering

Skel indtil nærmeste nabo fra ensilagepladsen er målt til 5,5 meter. Afstandskravet er 30 meter. Afstanden er umiddelbart målt til at være mindre end afstanden til vandløbet. Det kan bero på, at en skelgrænse kan være placeret i selve vandløbet eller på den ene eller anden vandløbsbred. Afstandskravet til naboskel skal beskytte en nabo mod driftsmæssige gener af det etablerede. I denne sag er nabomatriklen en dyrket mark og bygningssættet på matriklen er beliggende mere end 150 m væk. Afstandskravene til beboelse mv. er derfor overholdt i denne sag og med god margin. Samtidig vurderes generne fra aktiviteterne på ensilagepladsen at være begrænset.

Svendborg Kommune giver dispensation

Svendborg Kommune giver dispensation for afstandskrav til naboskel jf. § 8 efter husdyrbruglovens § 9.

Svendborg Kommune lægger vægt på, at der er god afstand til bolig og øvrige bygningssæt på nabomatriklen og at der er dyrket mark på den anden side af skellet. Samtidig er der eksisterende beplantning langs med skellet i hele ensilagepladsens længde. Kommunen stiller vilkår om, at beplantningen bevares.

Dispensation til naboskel har været i høring hos ejer af nabomatriklen. Høringsperioden har været 14 dage. Der er ikke indsendt bemærkninger i forhold til dispensationsafgørelsen.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn, der leder til vandløb, indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, så er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de eksisterende bygninger og øvrige tekniske anlæg. Der er ikke fremsendt yderligere oplysninger herom.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til

at sikre, at afstandskravet til dræn, der leder til f.eks. vandløb, overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges.

For at beskytte det nærliggende vandløb stiller Svendborg Kommune vilkår om at der etableres et dræn langs med den vestlige side af ensilagepladsen mellem ensilagepladsen og vandløbet. Dette dræn skal effektivt lede overfladevand til opsamlingsbeholder.

Fastsættelse af vilkår:

- *Ensilagepladsen skal have en afstand til vandløb på minimum 7 meter i hele ensilagepladsens længde på 70 meter.*

Beskyttelseslinier og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at ensilagepladsen, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder

Langs med vandløbet er der et beskyttet sten- og jorddige. Afstanden fra kanten af ensilagepladsen til sten- og jorddiget er ca. 6,5 m. Etableringen af ensilagepladsen eller driften forbundet med ensilagepladsen ændrer eller beskadiger ikke på sten- og jorddiget og fjerner heller ikke dele af det. Så trods den korte afstand vurderer Svendborg Kommune, at der ikke er en risiko i forhold til sten- og jorddiger.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Ansøger har beskrevet den erhvervsmæssige nødvendighed i ansøgningens side 6. Kalvehytterne og det udendørs kvieareal er nødvendige i forhold til velfærdskrav og smittebeskyttelse og ensilagepladsen er nødvendig i forhold til kvaliteten af egenproduceret kløvergræs-ensilage.

Svendborg Kommunes vurdering

Der er ikke andre faste pladser på husdyrbruget, der kan anvendes til ensilageplads og etablering af kalvehytter kan, af dyrevelfærdsmæssige årsager, ikke ske indendørs. Samtidig er der ikke ubenyttede bygninger på ejendommen. Der er derfor ikke eksisterende byggeri, der kan anvendes i stedet for nybygning/nyetablering. Her er der tale om en lovliggørelse af allerede etablerede kalvehytter, udendørsareal kviestald og ensilageplads, men vurderingen er foretaget som var de ikke etablerede endnu.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Det ansøgte byggeri placeres få meter fra det eksisterende anlæg for kalvehytternes vedkommende og ensilagepladsen ligger helt op ad eksisterende ensilageplads. Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed. Samlet set er det Svendborg Kommunes vurdering, at kalvehytterne og ensilagepladsen placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte placeres indenfor landskabsområdet "Gudme Dødis og Morænelandskab", jf. Svendborg Kommunes kommuneplan 2021-2033. Området er omfattet af kommuneplanens retningslinje for landskabsområder, hvor der kan ske tilpasning, hvilket betyder, at erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Gudme Dødis og Morænelandskab", er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

"Landskabskarakteren er især betinget af det bølgede til småbakkede terræn, som brydes af lavtliggende og flade vådområder, med megen bevoksning i form af kraftige levende hegn, krat i de lavtliggende vådområder, beplantninger omkring bebyggelsen og tætte og høje hækliggende beplantninger langs vejene. Området er endvidere tæt bebygget med mange husmandssteder, som ligger samlet i enklaver tæt omkring vejene, enkelte smågårde, hvoraf enkelte ligger trukket lidt væk fra vejene samt en række større og mindre landsbyer.

Terrænet, den megen bevoksning og bebyggelse skaber et varieret, småskala landskab hvor lukkede rum afløses af stedvise og lange kig henover de lavtliggende vådområder og det bagvedliggende morænelandskab.

I områdets vestlige del ligger Sortemose som en stor, drænet og opdyrket flade kun brudt af enkelte levende hegn og kratbevoksninger. Skalaen i dette landskab er middel og landskabet fremstår enkelt. Den overordnede rumlige afgrænsning af landskabsrummet omkring Sortemose mod nord er, i modsætning til de øvrige kig over områdets vådområder, veldefineret af morænebakken vest for Lakkendrup samt Dyrehaveskov.

Området er overordnet set uforstyrret og roligt."

Strategi og indsats for delområde 16.M1, som husdyrbruget er placeret i, er følgende:

Delområdet 16 M1 er et område, hvor der skal ske en tilpasning.

Området er generelt forholdsvis robust overfor ændringer og områdets megen bevoksning giver gode muligheder for afskærmning af nyt byggeri. Dog skal hensynet til områdets lille skala og ret uforstyrrede fremtoning inddrages i vurderingen af nye tiltag. Endvidere skal der tages højde for de stedvist lange kig over landskabet.

Vedligeholdelse af landskabets eksisterende karakter skal således ske ved følgende hensyn:

- Nyt og industrielt præget byggeri nedtones ved dets terrænmæssige placering (lavt i terræn) og etablering af skærmende beplantning bestående af løv.
- Nyt byggeri placeres således at det indpasses i områdets grønne karakter.
- Nyt byggeri placeres således at det ikke dominerer områdets lille skala, hvilket kan sikres ved at undgå højt byggeri, som ikke lader sig underordne områdets bevoksning.
- De lange kig hen over landskabet friholdes for markante påvirkninger fra stort byggeri og tekniske anlæg.
- Landsbyernes grønne rande vedligeholdes.
- Området er robust i forhold til ny skov, dog ikke i umiddelbar tilknytning til landsbyerne, hvilket vil bryde den landskabelige kontekst, de ligger i.

Svendborg Kommunes vurdering

Med opsætning af kalvehytterne og udendørs arealet til kvierne på den ansøgte placering mellem eksisterende bygninger, og med etablering af en ensilageplads i tilknytning til det eksisterende byggeri, fremstår det samlede anlæg som en enhed helhed og idet hverken kalvehytterne eller ensilagepladsen er høje visuelt markante tekniske anlæg, vurderer Svendborg Kommune at det ansøgte ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet eller være i strid med de kriterier, der er sat for at beskytte området. Med det ansøgte vurderer Svendborg Kommune, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget.

Kulturhistorie

Nærmeste fredede fortidsminde er placeret ca. 1,5 km mod vest ved Kilen. Fortidsmindet er en langhøj fra stenalderen. Øvrige fredede arealer og kulturarvsarealer er beliggende i en større afstand fra husdyrbruget. Langs Ørbækvej er der fredede milepælssten.

Svendborg Kommunes vurdering

Opsætning af de ansøgte kalvehytter, udendørsarealet til kvierne og ensilagepladsen, vil ikke medføre en væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier, idet disse er placeret i så stor afstand fra husdyrbruget.

Rekreative områder

I en afstand af ca. 850 meter mod sydvest for husdyrbruget er et rekreativt anlæg bestående af et fugleudkigssted ved Sortemose. Derudover er nærmeste rekreative område fortidsmindet Brudagerdyssen. Denne er placeret i en afstand af mere end 2 km mod sydøst for husdyrbruget.

Svendborg Kommunes vurdering

På husdyrbruget vil der ikke ske nye aktiviteter med det ansøgte. Aktiviteterne sker på husdyrbruget og både kalvehytter, udendørsarealet til kvierne og ensilageplads er placeret i tilknytning til øvrigt byggeri. Etableringerne forhindrer derfor hverken adgangen til fugleudkigsstedet eller påvirker værdien af fugleudkigsstedet væsentligt. Kommunen vurderer at det ansøgte ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af nogen af de omkringliggende kulturhistoriske værdier.

Geologiske værdier

Det ansøgte er ikke placeret inden for områder med geologisk værdi jf. Svendborg Kommunes kommuneplan 2021-2033.

Svendborg Kommunes vurdering

Det ansøgte vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Det ansøgte er ikke etableret i eller i nærheden af værdifulde bymiljøer og der er ikke værdifulde bebyggelser i nærheden. Det nærmeste område er beliggende i en afstand af ca. 4,5 km mod syd for husdyrbruget og er placeret ved Skårup.

Svendborg Kommunes vurdering

Det ansøgte vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer ud fra ovenstående, samt ved fastsættelse af det efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

- *Den eksisterende beplantning langs vandløbet skal løbende vedligeholdes som minimum på strækningen fra offentlig vej (Sortemosevej) og langs hele ensilagepladsen, svarende til en samlet længde på 150 meter.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende staldbygninger jf. bilag 2 er på nuværende tidspunkt indrettet til kvæg, men der søges om at produktionsarealet kan anvendes til "Flex-gruppe; Alle kvæg", og på følgende måde:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktions- areal m ²	Staldsystem
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg	789	609	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Drivgang	Flexgruppe: Alle kvæg	85	85	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	348	209	Dybstrøelse
Udendørs kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	123	123	Dybstrøelse
Ungdyr/ goldkøer	Flexgruppe: Alle kvæg	692	250	Dybstrøelse
Kalveplads	Kalve under 6 måneder	81	17	Dybstrøelse
I alt		2.118	1.293	

På bilag 2 kan placeringen af produktionsarealet inden for de enkelte bygninger ses.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger om de faktiske forhold på bedriften fra miljøtilsyn samt oplysninger fra BBR.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader fortsat drift af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må være et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.293 m². Produktionsarealet skal placeres som vist på bilag 2 og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m	Produktionsareal m	Staldsystem
Kostald	Flexgruppe: Alle kvæg	789	609	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Drivgang	Flexgruppe: Alle kvæg	85	85	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)
Kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	348	209	Dybstrøelse
Udendørs kviestald	Flexgruppe: Alle kvæg	123	123	Dybstrøelse
Ungdyr/ goldkøer	Flexgruppe: Alle kvæg	692	250	Dybstrøelse
Kalveplads	Kalve under 6 måneder	81	17	Dybstrøelse
I alt		2.118	1.293	

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg NH₃-N/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion, herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg, beregnes husdyrbrugets faktiske ammoniakemission i det digitale ansøgningssystem og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

I ansøgningsmaterialet i skema 239610 er der regnet med at kvierne går ude hele sommeren (minimum 5 måneder) i ansøgt drift, men ikke i nudrift og 8 års drift. I beregningerne omkring lugt er dette acceptabelt. Det er det ikke i forhold til ammoniakudledningen jf. miljøstyrelsens vejledning i husdyrgodkendelse.dk, hvor der står følgende:

- Der skal angives samme antal måneder udegående for nudrift og 8 års drift, da udegående dyr ikke kan medregnes som et virkemiddel i merdepositionsberegningen.

Ansøger har lavet beregninger i scenarieberegning med skema nr 241608, hvor nedenstående data omkring ammoniak er hentet fra.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1192,0	185,9	1377,9
Nudrift	1168,0	185,9	1353,9
8 års-drift	1168,0	185,9	1353,9

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1192	186	1378
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1192	186	1378
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

BAT-kravet stilles til nye bygninger og eksisterende bygninger, der renoveres og dermed kan sidestilles med nye bygninger. I denne ansøgning "bygges" der minimalt nyt – der opsættes 17 m² kalvehytter. Som det er nævnt tidligere, så tæller udendørs arealet til kviestalden ikke som nyt anlæg samt drivgangen, idet det ikke ville være godkendelsespligtigt på etableringstidspunktet, mht lovliggørelsen af anlægget. BAT-kravet er derfor på samme niveau som den faktiske ammoniakemission, og der skal ikke stilles krav om skærpet ammoniakemission fra husdyrbruget.

I BAT-begrebet er der, udover eventuelle krav til reduktion af BAT, også normer for management på husdyrbrug. Ansøger har bl.a. beskrevet af foder tilpasses løbende, stalden gennemgås daglig for lækager på vandsystemet, der foretages løbende service på foderanlæg, tekniske anlæg/pumper mv. og elinstallationer efterses hver 5. år.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er mekanisk ventilation i Ungdyr/goldkøer-stalden, mens der er naturlig ventilation i resten af staldanlægget. Ungdyr/goldkøer-staldens ventilationsanlæg består af 6 ventilationsafkast fordelt jævnt hen over bygningens tagflade. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug. Strømforbruget til dette husdyrbrugs ventilationsanlæg er begrænset idet hovedparten af staldanlægget har naturlig ventilation.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt af anlægget og energiforbruget begrænses. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, omkring rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til indretning eller drift af ventilationsanlægget.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlægget skal drives med naturlig ventilation med undtagelse af staldafsnittet "Ungdyr/goldkøer" der skal have mekanisk ventilation.*

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stalde og fodringsanlæg holdes rene samt at sengebåse/staldgulve, kalvehytter og dybstrøelsesarealer holdes tørre.

Svendborg Kommune stiller vilkår om god staldhygiejne idet beregningen for lugtemission fra staldanlæg er baseret på stalde med god staldhygiejne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant, eller hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger. Vurderingerne er baseret på scenarieberegning i skema nr. 244586, der er oprettet af kommunen for at sætte ekstra naturområder ind, hvilket ikke kan gøres i ansøgers scenarieberegning nr 241608.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er kg 1.354 NH₃-N/år i 8-årsdrift og det samme i nudrift. Emissionen fra det ansøgte anlæg er 1.378 kg NH₃-N/år.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af ansøgningskemaet og ansøgningsmaterialet (bilag 1), og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne.

Svendborg Kommune vurderer, at der derudover ligger en §3-beskyttet sø ca. 330 m sydøst for, samt et kategori 2-beskyttet overdrev mod nordøst for husdyrbruget i en afstand af ca. 4,8 km.

Søen er ikke omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3. naturområder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal gennemføres en vurdering af husdyrbrugets eventuelle påvirkning af søen, idet den er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Kommunen har derfor oprettet de nævnte naturområder, så der beregnes ammoniakbelastning til dem.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **1377,9** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **24,0** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **24,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

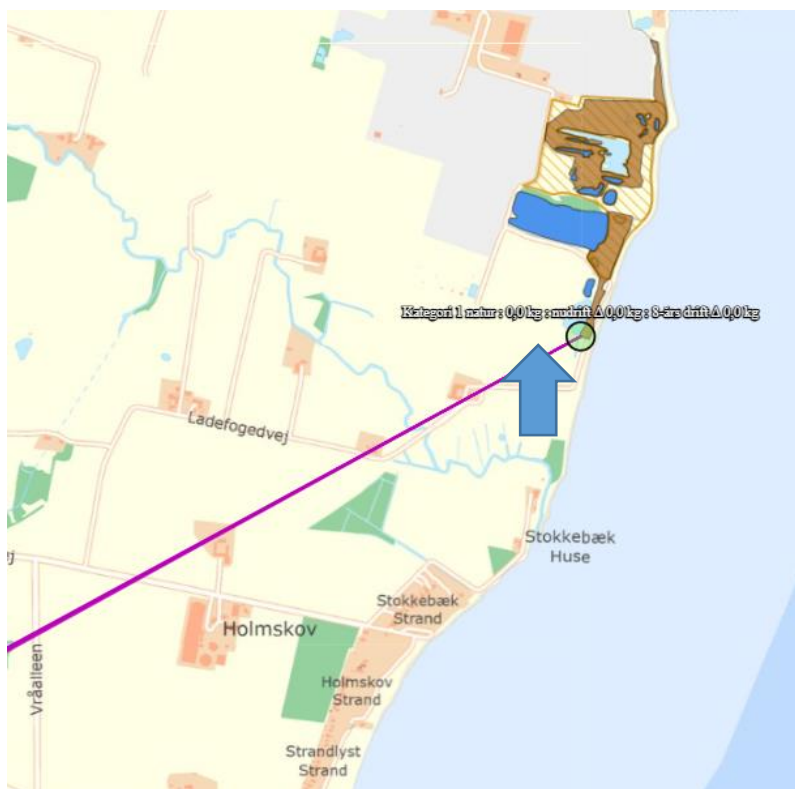
Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,1	0,1	3,8
Sø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,0	0,0	0,1
Kat 2 overdrev N	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Potentiel ammoniakfølsom skov 1	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,5
Mose sydøst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 2 overdrev	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 natur	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose, Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	0,7

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1 naturpunkter:

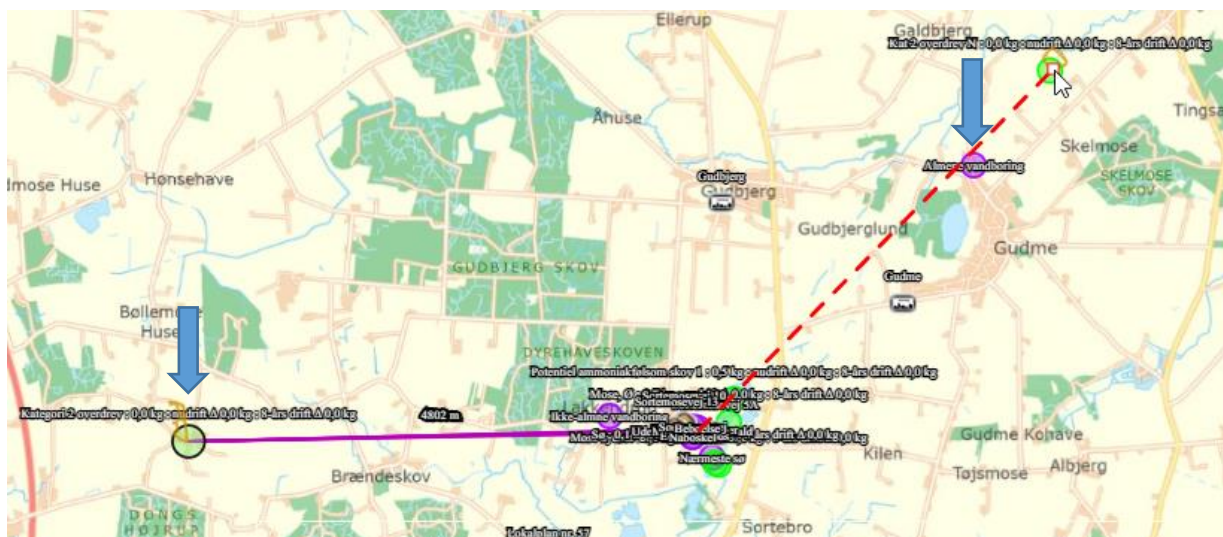

Naturområdet er et kalkoverdrev beliggende mod nordøst ud til kysten mellem Bøsøre og Stokkebæk Strand. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg/ha/år. Svendborg Kommune har derfor ikke taget stilling til, om der er kumulation fra andre husdyrbrug i det lovens skrappeste krav om maksimalt 0,2 kg N/ha/ år i totaldeposition er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget et punkt mod øst og Svendborg Kommune har tilføjet et punkt mod nordøst:

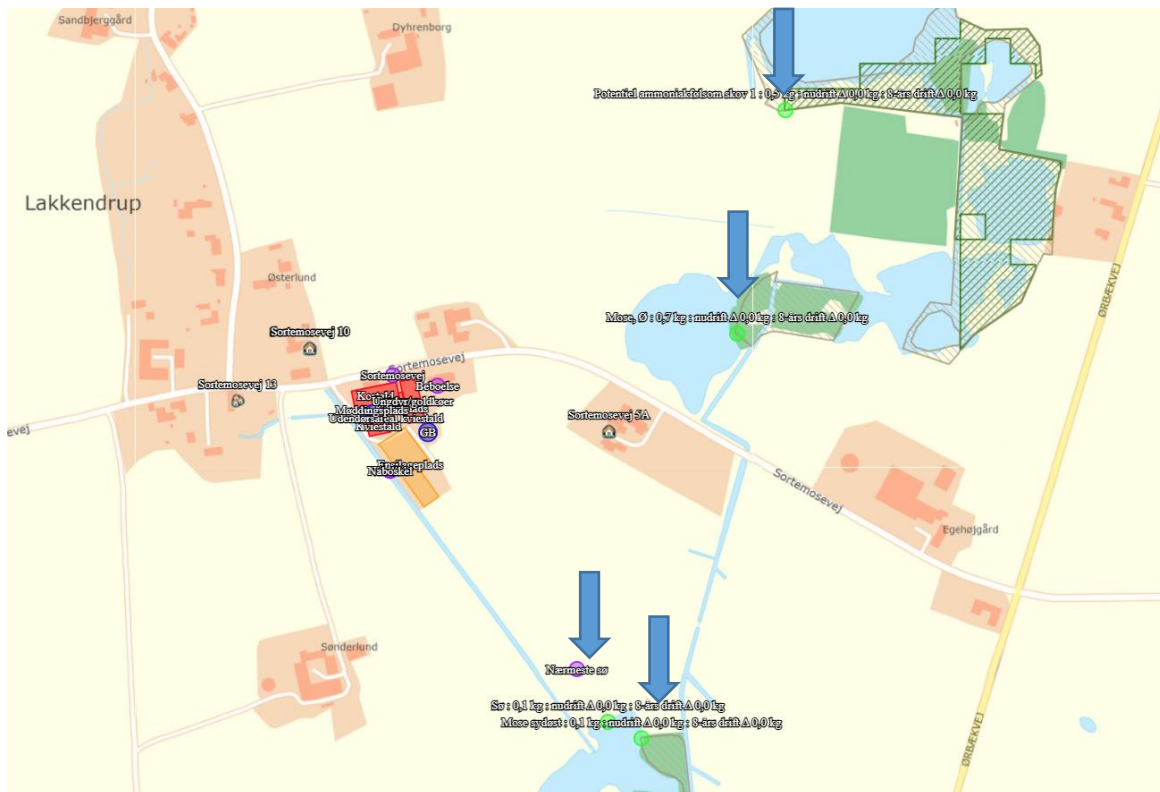
Begge kategori 2- naturområder ligger i en afstand af cirka 4,8 kilometer og begge områder er overdrev. Totaldepositionen til begge områder er beregnet til 0,0 kg N/ha/år og der er ingen merdeposition til nogen af områderne. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge, strandenge og søer regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 3 naturpunkter:

Nærmeste kategori 3-naturområder er to moser og en potentiel ammoniakfølsom skov. Det nærmeste naturområde ligger ca. 360 meter nordøst for staldanlægget. Ingen af de nærmeste naturområder modtager en merdeposition fra det ansøgte projekt. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 3-natur.

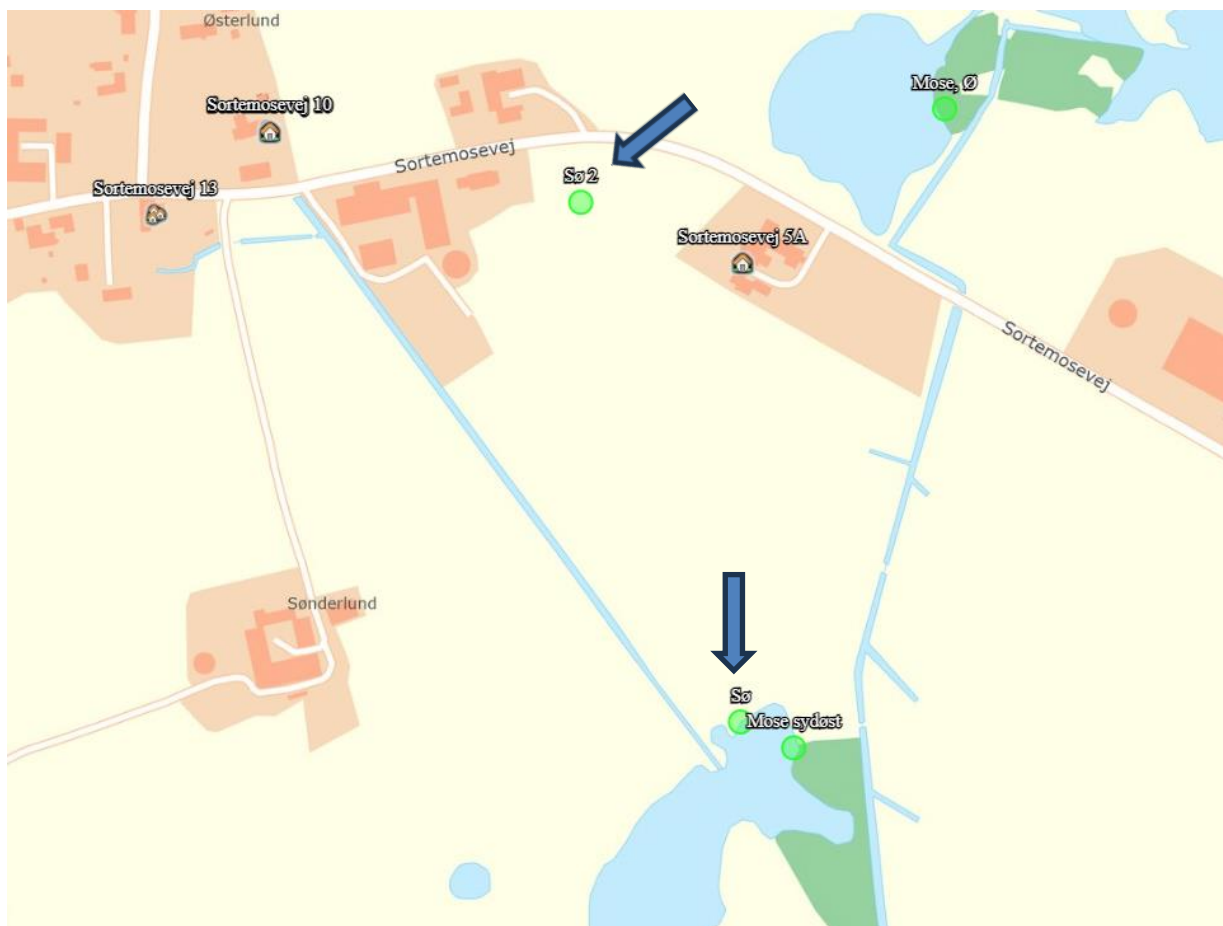
Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-,2-, eller 3-natur, men de er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og deres tilstand må derfor ikke ændres. I følge husdyrbruglovens § 34 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Der er ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år ifølge DMU notat af 26/06 2005⁵.

Der er udpeget følgende § 3 beskyttede arealer tæt på husdyrbruget:

⁵ DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005 https://mst.dk/media/95275/DMU-appendiks_praksisnotat_080310.pdf

De nærmeste § 3 beskyttede naturområder er to søer som kommunen har beregnet ammoniak til.

Naturområderne modtager en merdeposition fra staldanlægget på hhv. 0 og 0,1 kg N/ha/år. Dermed overskrides den maksimale belastning på 1,0 kg N/ha/år ikke med det ansøgte projekt.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil ændre tilstanden af de § 3 beskyttede naturområder i området.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 118 ' Søer ved Tårup og Klintholm' som ligger ca. 10 km nordøst for staldanlægget. Ammoniakdepositionen til dette område er 0,0 kg N/ha/år.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Se desuden tidligere afsnit med vurdering af kategori 1-natur.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

- Merbelastningen fra husdyrbrugets ammoniakdeposition ikke medfører en tilstandsændring af de nærmeste omkringliggende naturområder, og der fastsættes derfor ikke krav til maksimal merdeposition i forhold til kategori 3-natur og § 3 natur.
- Der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniakemissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁶ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁷.

Svendborg Kommune har kendskab til konkrete fund af følgende bilag IV-arter i nærområdet:

Springfrø	Hasselmus	
-----------	-----------	--

Svendborg Kommune har desuden kendskab til at følgende bilag IV-arter kan forekomme i lokalområdet:

Vandflagermus	Dværgflagermus	Brunflagermus
Sydflagermus	Markfirben	Spidssnudet frø
Stor vandsalamander		

Padder

Stor vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Der findes to søer tæt på staldanlægget. Svendborg Kommune har beregnet ammoniakdepositionen til søerne. Det vurderes at tilstanden af søerne ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Se ovenstående afsnit om § 3 natur. Det ansøgte projekt påvirker desuden ikke småskove, levende hegn eller sten- og jorddiger. På den baggrund vurderes det,

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Hasselmus

Hasselmus er fundet i skoven ca. 1 km nordvest for ejendommen. Her er der også udpeget en spredningskorridor for hasselmus. Hasselmusene lever i småskove, beplantninger og levende hegn.

Da der ikke foretages ændringer i skove, levende hegn, skovbryn, bevoksede småbiotoper og lignende beplantninger, vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for hasselmus.

Markfirben

Markfirbenet yngler på menneskeskabte levesteder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), og mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Yngleområderne skal indeholde solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse solvendte skrånninger er altafgørende for markfirbenet. Derudover benytter markfirben linjeformede terrænelementer såsom vejrabatter, skovbryn, jernbanetraceer, levende hegn, stengærder o. lign. som spredningskorridorer.

Da der ikke foretages ændringer i vejskråninger, jernbaneskråninger, råstofgrave, beskyttede naturtyper eller linjeformede terrænelementer i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for markfirben.

Flagermus

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. Sydflagermus vælger næsten altid beboelseshuse gerne lidt større villaer eller større huse på landet. De vælger aldrig mere åbne bygninger som lader og lignende. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Vandflagermus kan blive påvirket negativt af brud på, nedlæggelse eller anden forringelse af ledelinjer i landskabet. Restaureringsarbejder på gamle stenbroer over vandløb eller reparationer af revner i broer eller sten-, beton- eller andre strukturer i nærheden af fersk- eller brakvandsflader kan påvirke vandflagermusen negativt. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader. De kan også påvirkes negativt af forringelse af miner, gamle iskældre, slotskældre o. lign. som vinterkvarter.

Brunflagermus og *Dværgflagermus* kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåletræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da dværgflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom *Sydflagermus* påvirkes negativt af forringelser af bygninger. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader.

Da der ikke rives bygninger ned, fældes træer eller ændres på bevoksning og tilstanden af søer i området ikke ændrer sig, som følge af det ansøgte projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for flagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter i Svendborg Kommune, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om afstandskrav, overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelses-bekendtgørelsen⁸.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse⁹ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹⁰ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹¹ og FMK-modellen¹². Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse henholdsvis lokalplanlagte område, samt byzone er beliggende. Svendborg Kommune har tilføjet byzonen ved Gudme for at få beregnet om lugtemissionen er overhold hertil. Kommunen har ligeledes tilføjet et beregningspunkt i samlet bebyggelse ved Sortemosevej 13. Det

⁸ Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), BEK nr. 1025 af 30. juni 2023.

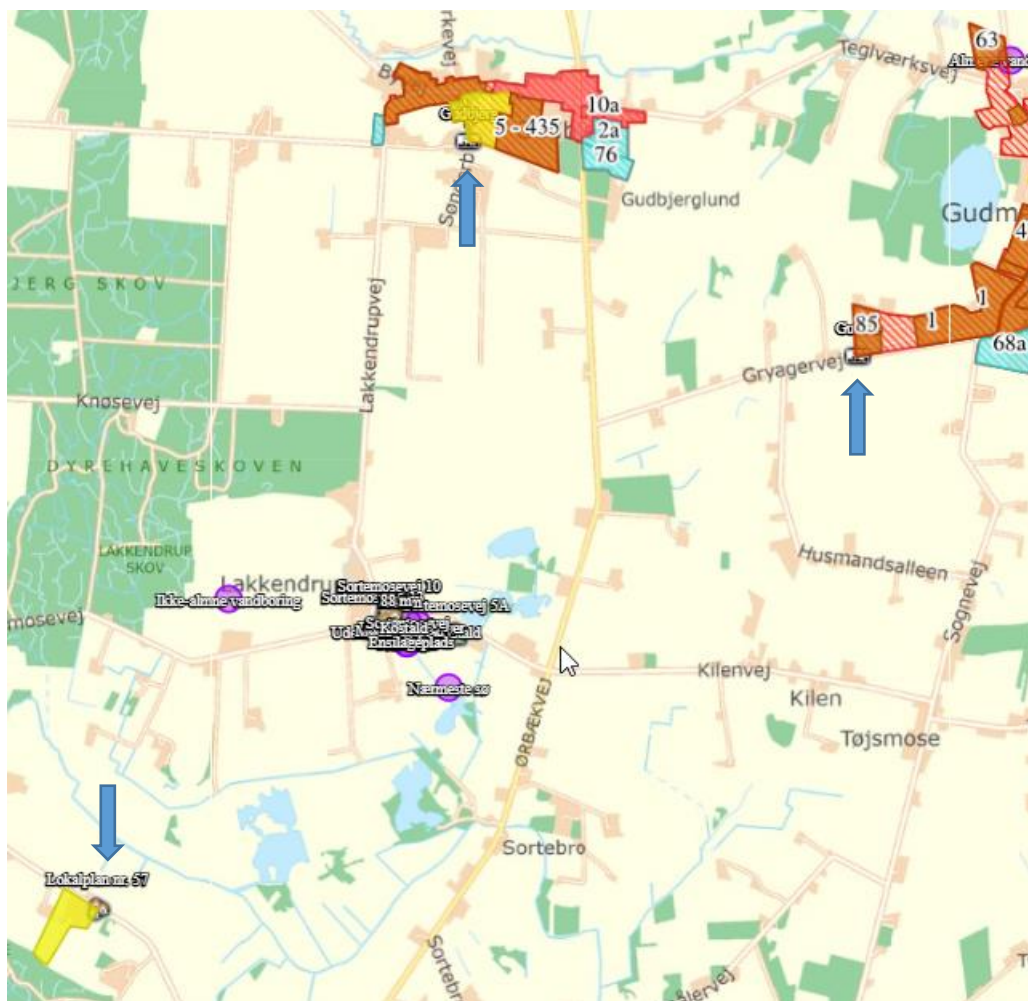
⁹ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹⁰ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹¹ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

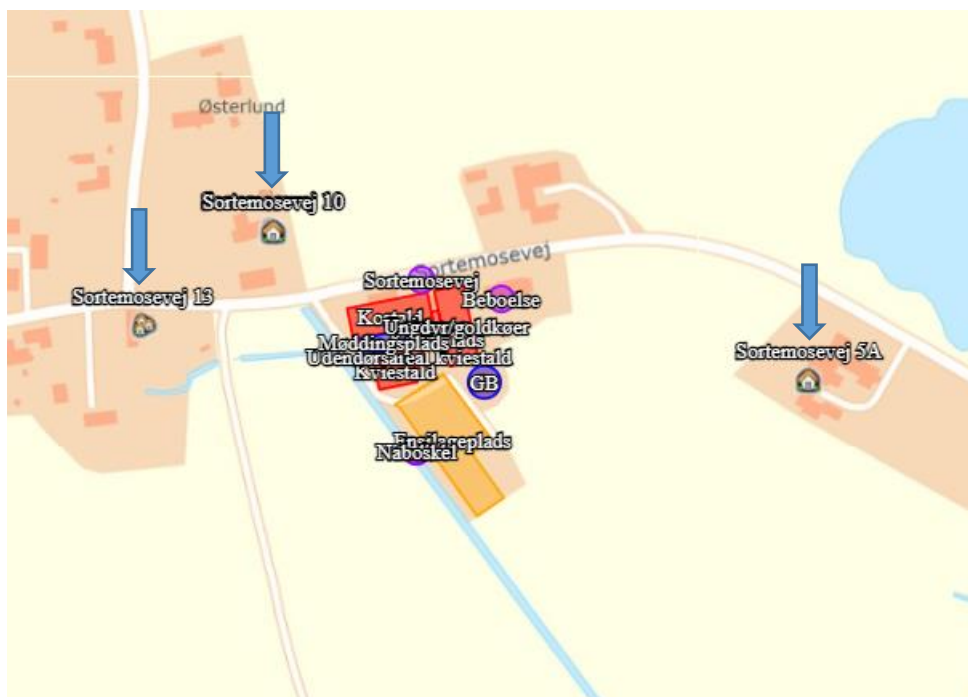
¹² Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

efterfølgende oversigtskort viser placeringen af det lokalplanlagte område og nærmeste byzoner:

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af lokalplanlagt område og byzoner – markeret med blå pile.

På kortudsnittet herunder ses placering af nærmeste nabobeboelser i landzonen samt placering af nærmeste boliger i samlet bebyggelse.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af samlet bebyggelse ved Sortemosevej 10 og 13 og nærmeste nabobeboelse i landzonen uden landbrugspligt – markeret med blå pile.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte, og har som nævnt tilføjet et par beregningspunkter for at dokumentere om lugtemissionen er overholdt til områderne. Lugtgeneafstande beregnes ikke til boliger i landzonen med landbrugspligt eller til boliger ejet af ansøger.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Sortemosevej 10	0	FMK	54,6	54,6	91,3	Ja
Sortemosevej 5A	0	FMK	54,6	54,6	222,9	Ja
Lokalplan nr. 57	0	FMK	97	97	1856,5	Ja
Sortemosevej 10	0	FMK	97	97	92,2	Nej
Sortemosevej 13	0	FMK	97	97	149	Ja
Gudbjerg	0	FMK	172,6	172,6	2166,5	Ja
Gudme	0	FMK	172,6	172,6	2334,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen).

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt med undtagelse af lugtgenekravet til Sortemosevej 10, som er nærmeste bolig i samlet bebyggelse.

Når husdyrlovens genekriterier ikke kan overholdes, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og der skal derfor som udgangspunkt meddeles afslag på ansøgningen om miljøtilladelse. Mindre produktionsmæssige ændringer kan dog tillades, hvis den ansøgte produktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion samtidig med, at afstanden til de omkringboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand. Hensigten med bestemmelsen er at give mulighed for at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne ikke forøges. Det er kommunen, der foretager den konkrete vurdering af, om 50 %-reglen kan anvendes. En eventuel dispensation gives efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33.

Ansøger søger dispensation

Da der kun mangler 5 meter, svarende til 11 % for at genekriteriet er overholdt, søges der om at Svendborg Kommune jf. § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen benytter 50 % reglen, da der ikke skal komme flere dyr på ejendommen og da forudsætningen for at benytte 50 % reglen er til stede.

Svendborg Kommunen giver dispensation

I den konkrete ansøgning fremgår det, at lugtgenerne reduceret med det ansøgte. Når der søges om flexgrupper i et staldanlæg beregnes lugtemissionen på basis af den dyretype i flexgruppen, som giver den størst mulige lugtemission. Det sikrer at omkringboende beskyttes mest muligt. I denne ansøgning søges der om "Flexgruppe; Alle kvæg" for hovedparten af staldanlægget. Samtidig er det valgt at alle dyr i "Kviestald" og "Udendørsareal kviestald" går ude 5 måneder om sommeren. Der beregnes ikke lugt fra staldanlæg med udegående dyr om sommeren. Som konsekvens af det ansøgte projekt stiger lugtemissionen i Ungdyr/goldkøerstalden og fra kalvepladsen. Kalvepladsen regnes for nyetablering i denne sammenhæng, mens lugten reduceres i de to stalde, hvor dyrene går ude om sommeren. Lugten i "Kostald" og "Drivgang" er uændret med det ansøgte. Samlet set reduceres lugten med 865 LE henholdsvis 3.875 OUs med det ansøgte. Det første kriterie for at anvendes dispensationsreglen er derfor opfyldt. Svendborg Kommune stiller vilkår om at dyrene i "Kviestald" og "Udendørsareal Kviestald" går ude 5 måneder om sommeren.

Kravet til geneafstand er 97 meter, mens der reelt er 92,2 meters afstand. Det betyder at afstandskravet til lugt er overholdt med 95 %. Det andet kriterie for at anvende dispensationsreglen er dermed opfyldt, idet lugtgenekravet er overholdt med mere end 50 % af geneafstanden.

Med det ansøgte reduceres lugtemissionen. Der kommer ingen nye boliger indenfor lugtkonsekvensområdet, og ingen af de omkringboende stilles ringere end med den nuværende drift. Lugtgenekravet er ikke overholdt til én enkelt bolig i samlet bebyggelse. Lugtgenekravet er overholdt til de øvrige beboelser i samlet bebyggelse, til nabobeboelser og til byzonerne og lokalplanlagte områder.

Svendborg Kommune vurderer, at der er tale om mindre produktionsmæssige tilpasninger med lovliggørelse af de opsatte kalvehytter og ansøgning om Flexgruppe; Alle kvæg" i staldanlægget. Lovliggørelse af ensilagepladsen bidrager ikke i lugtproblematikken.

Svendborg Kommune lægger vægt på, der sker en reduktion af lugtemissionen set i forhold til den eksisterende drift. Dermed vil naboerne ikke blive dårligere stillet end de er i dag. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tale om en mindre produktionsmæssig tilpasning, og anvendelsen af 50% - reglen accepteres. Der gives dispensation efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 for lugtgenekriteriet til nærmeste bolig i samlet bebyggelse.

Konklusion på lugt

Lugtgenekravet til nærmeste byzoner, lokalplanlagte områder og nærmeste naboer i landzonen er overholdt. Der gives dispensation efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33 for lugtgenekriteriet til nærmeste beboelse i samlet bebyggelse. Lugtemissionskravene hertil er dermed ligeledes overholdt. Svendborg Kommune stiller vilkår til de parametre som lugtemissionsberegningen er baseret på, herunder produktionsarealets størrelse, dyretyperne, ventilationsteknik og gulvtyperne. Se under de respektive afsnit. Der stilles ligeledes vilkår om udegående dyr om sommeren i to staldafsnit.

Fastsættelse af vilkår

- *Alle dyr i staldafsnittene "Kviestald" og "Udendørsareal kvier" skal være udegående minimum 5 måneder om året i sommerhalvåret. Sommerhalvåret regnes for at være i perioden maj – oktober.*

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkilder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkilder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Sortemosevej 7 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er væsentlig større end 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støjmæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de primære støjkloder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Afhentning af mælk
- Levering af kraftfoder
- Afhentning af døde dyr
- Levering/afhentning af dyr til slagting
- Udbringning af gylle
- Udbringning af dybstrøelse
- Ensilage i ensilagesilo
- Traktorpumpe til gylle fra stald til lager
- Kornvalser
- Kompressor AMS
- Kompressor malkeanlæg

Svendborg kommune er enig i fastlæggelsen af de primære støjkloder.

Svendborg Kommune vurderer, at nedenstående kilder er indendørs støjkloder, og derfor medregnes de ikke:

- Kompressor til malteanlægget
- Valser til korn
- Kompressor til malkerobotterne
- Udfodring af grovfoder

Desuden så er det vurderet, at traktorpumpe til pumpning af gylle ikke tæller med i beregningerne, da stedet er omkranset af bygningsmassen ift. beliggenheden af naboerne, og dermed umiddelbart ikke skulle kunne høre mærkbart.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i det konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv.. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. transport – mens der ved den sæsonbetonede kørsel med gylle, møg og ensilage i foråret og efteråret kan forekomme flere. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gylle- møg og ensilagekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberegning.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹³ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende, eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Sortemosevej 7 drejer det sig om 12 gang om året, at der modtages eller afleveres dyr. Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at det er et fåtal af gange, samt at afstanden til nærmeste bolig sikrer, at der ikke opstår væsentlige støjgener i forbindelse med ind- og udlevering af dyr, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra dyreholdet. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

¹³ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Oversigt over støjkilder fra ansøgningsmaterialet. Den orange prik viser centrum for ventilationsafkast og den blå stjerne viser pålæsning af gyllebeholder

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkilder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹⁴.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 5, og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Sortemosevej 8	49 (54)	34 (39)	34 (39)
R2	Sortemosevej 5	47 (52)	25 (30)	25 (30)
R3	Sortemosevej 9	45 (50)	22 (27)	22 (27)
R4	Sortemosevej 11	48 (53)	26 (31)	26 (31)
R5	Sortemosevej 10	46 (51)	29 (34)	29 (34)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at det er muligt at overholde de fastsatte støjgrænser ved boligerne i de forskellige driftsperioder.

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget

¹⁴ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
- Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målinger/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger beskriver, at der ikke er kendte aktiviteter på ejendommen, der medfører rystelser.

Det fremgår af "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, fra 1997 – Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksterne miljø", at der erfaringsmæssigt er vibrationsproblemer med:

- Vibratorer
- Stansmaskiner
- presser eller maskinsakse
- trykkerimaskiner
- store langsomtgående dieselmotorer (skibsmotorer)
- shredder-anlæg til skrotbehandling og
- vaskerimaskiner.

Det fremgår ligeledes, at der kun undtagelsesvis kan konstateres generende vibrationer i bygninger, som er længere væk end nogle få hundrede meter fra vibrationskilden, oftest har det drejet sig om afstande under 50 m.

Svendborg Kommunes vurdering

Der er ingen af de nævnte maskintyper på ejendommen og det ansøgte ligger mere end 50 meter fra nærmeste nabo. Det vurderes, at husdyrbruget ikke umiddelbart vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

Ansøger beskriver at det ansøgte ikke vil give anledning til flere transporter til og fra husdyrbruget i forhold til den nuværende drift.

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne samtidig ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer. Støjgener er behandlet i afsnittet om støj.

Ansøger har afgivet følgende oplysninger om transporter til og fra ejendommen, og til- og frakørsel:

Transporttype	Antal læs pr. år		Periode (ca.)
	Nudrift	Ansøgt	Hyppeghed/periode
Lastbil			
Afhentning af mælk	183	183	Hver anden dag
Levering af kraftfoder	4	4	1 gang pr. kvartal
Døde dyr	23	23	1-2 gange pr. måned
Levering/afhentning af dyr til slagtning	12	12	1 pr. måned
Traktor			
Udbringning af gylle	200	200	3-4 gange pr sæson
Udbringning af dybstrøelse	40	40	
Ensilage	70	70	September – oktober
I alt	ca. 532	ca. 532	

Ansøger beskriver samtidig at der sker interne transporter fra ensilagestak til foderbordet hver 3.-4. dag i sommeren og hver 6.-7. dag om vinteren.

Svendborg Kommunes vurdering

Ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra Sortemosevej 7. Antallet af transporter forbliver uændret med det ansøgte. Som gennemsnit drejer det sig om ca. 1 transport pr. hverdag. Udbringning af gylle og dybstrøelse samt ensilering er koncentreret i perioder i forår/efterår og er sæsonbetonet. I disse perioder vil der være flere transporter dagligt.

Ejendommen har egen indkørsel vest for bygningsområdet. Langs indkørselsvejen er der levende og tæt hegn mod vest. Der er cirka 40 meter fra indkørslen til den nærmeste nabobeboelse Sortemosevej 10, men der er samtidig tale om et mindre husdyrbrug og et ret begrænset antal transporter pr. dag. Samtidig sker hovedparten af transporterne i dagtimerne.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Ansøger beskriver at der vil kunne forekomme støv i forbindelse med fodring, strøning i sengebåsene og håndtering af halm.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer at der ligeledes vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport. På dette husdyrbrug er de interne transportveje asfalterede og giver dermed ikke anledning til støvgener.

Fodring af dyrene foregår indendørs i et relativt lukkede staldanlæg. Med den relativt store afstand til naboer og afskærmende beplantning mod vest, vurderer Svendborg Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

På husdyrbruget er der en udendørslampe ved værksted. Lyset tændes manuelt i staldene og der anvendes vågelys om natten.

Svendborg Kommune vurdering

Det er Kommunens vurdering at der ikke sker væsentlige ændringer i anvendelsen af lys med det ansøgte. På grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til, og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser samt tilstedeværelse af eksisterende afskærmende beplantning mod vest, vurderes anvendelse af lys ikke at give anledning til væsentlige gener. Den afskærmende beplantning er vigtig i den sammenhæng, så derfor stilles der vilkår til, at den bevares.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
 - *Hvis der opstår væsentlige lysgener skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
 - *Den eksisterende beplantning fra offentlig vej og langs skel mod vest i en længde på minimum 150 meter, skal vedligeholdes og bevares i forhold til at sikre god afskærmning mod vest i forhold til lysgener fra bygningsstøttet.*
- Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.*

Skadedyr

Ansøger bekæmper fluer i forbindelse med udmugning af staldene og rotter bekæmpes med katte og både fluer og rotter mv. minimeres ved løbende oprydning af organisk materiale.

Svendborg Kommunes vurdering

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være fluer, rotter og mus.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere i denne miljøtilladelse fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning eller sikringsordning med en skadedyrsvirksomhed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen¹⁵, og af Svendborg Kommunes gældende Regulativ for erhvervsaffald (<https://www.svendborg.dk/erhverv/miljoe-landbrug-og-vand/affald>). Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Svendborg Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁶, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

I forhold til opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget er det oplyst, at almindeligt affald samles i container, der afhentes af godkendt virksomhed og plast fra ensilagestakke køres til Klintholm genbrugsplads.

Svendborg Kommunes vurdering

Affald skal opbevares på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne, og der stilles vilkår om dette. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de oplyste opbevaringsmetoder vil sikre, at affaldet ikke spredes på ejendommen.

Medicin

Ansøger har oplyst, at medicin bortskaffes til dyrlægen.

Svendborg Kommunes vurdering

Kommunen vurderer at mængden af veterinært affald, der skal bortskaffes, er relativt begrænset. Opbevaring af medicin og håndtering af medicinrester mv. kontrolleres i forbindelse med kommunens lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen. Der ikke er fundet behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin, men der stilles vilkår om dokumentation for bortskaffelse af farligt affald, herunder bl.a. medicinrester, tomme medicinflasker, kanyler mv.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke-farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*
- *Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks) f.eks. i forbindelse med miljøtilsyn. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand

¹⁵ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

¹⁶ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne tilladelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for følgende opbevaringskapacitet:

Gyllebeholder	Kapacitet, m³	Overfladeareal, m²
Gyllebeholder	1.000	255
Møddingsplads	-	233
Lejet gyllebeholder	800	-
Gyllekanaler	800	-
I alt gylle	2.600	255
I alt dybstrøelse		233

Ansøger har redegjort for følgende gødningsproduktion:

Dyretype	Antal	Staldtype	Tons dybstrøelse pr dyr	Tons gylle pr. dyr	Husdyrgødning, tons/år
Malkekøer, jersey	100	Sengestald med spalter		26,60	2.660
Malkekøer, jersey	10	Dybstrøelse	13,5		135
Årsopdræt, jersey	40	Dybstrøelse	4,45		178
Småkalve, jersey	14	Dybstrøelse	1,48		21
I alt gylle					2.660
I alt dybstrøelse					334

Ansøger beskriver samtidig at der er en samlet opbevaringskapacitet (af flydende husdyrgødning) på 11,7 måneder, men at der reelt er større opbevaringskapacitet, idet malkekøerne er på græs nogle timer hver dag i sommerhalvåret, hvor der ikke er adgang til staldanlægget.

Svendborg Kommunes vurdering

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Flydende husdyrgødning

Svendborg Kommune har i forbindelse med miljøtilsyn registreret at kapaciteten af gyllekanalerne/gyllekælder er 675 m³. Kommunen er enig i de anvendte normtal til beregning af dyreholdets husdyrgødningsproduktion. Med en opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på samlet 2.475 m³, er der opbevaringskapacitet til 11,1 måned, men som ansøger skriver er det ikke hele årsproduktionen af flydende husdyrgødning, der afsættes indendørs. Uanset om en del af dyrene er udegående eller ej, er kravene til opbevaringskapacitet overholdt. Jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der foreligge skriftlige aftaler af minimum 5 års varighed ved leje af gyllebeholdere på andre ejendomme. Forholdet er et tilsynsanliggende og vil blive kontrolleret i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn.

Fast husdyrgødning

Møddingspladsen er på 233 m². I praksis kan dybstrøelse lægges i ca. 2 meters højde. Den samlede opbevaringskapacitet på møddingspladsen svarer derfor til ca. 466 m². Dybstrøelse har en massefylde på 700 kg¹⁷ pr. m². Det svarer til, at de producerede 344 ton/år dybstrøelse fylder 491 m³.

Der er krav om en opbevaringskapacitet på 9 måneders opbevaringskapacitet. Der er derfor krav om at kunne opbevare 368 m³ fast husdyrgødning. Det betyder, kravene til opbevaringskapacitet er overholdt med den nuværende kapacitet, også uden anvendelse af markstak, og uden at fratække at en del af dyreholdet er udegående om sommeren. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for fast husdyrgødning/dybstrøelse.

Opbevaring af dybstrøelse skal ske efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder bl.a. at dybstrøelsen skal overdækkes, hvis den ikke skal spredes umiddelbart efter udlægning. Muges oftere end hver 3.-4. måned, skal opbevaring ske på fast plads med fald til afløb og afløbet skal lede til opsamlingsbeholder. Denne opbevaring kan derfor ske på ejendommens nuværende møddingsplads. Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Håndtering af gylle og dybstrøelse

Gylle afsættes i de staldafsnit, der er indrettet som sengestalde. Herfra pumpes gyllen til samletank og herfra videre til gyllebeholderen. Samletanken er samtidig opsamlingsbeholder til møddingspladsen. Gyllen håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler og i forbindelse med pumpning af gyllen til gyllevogn i forbindelse med udbringning.

Ved påfyldning af gylle skal det sikres, at der ikke sker spild. Påfyldning skal derfor ske under overvågning og med dykket indløb, så det samtidig sikres, at flydelaget ikke brydes.

Pumpning af gylle i forbindelse med udbringning skal ligeledes ske uden risiko for spild og under overvågning. Dette kan sikres ved at anvende faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

¹⁷ PlanEnergi "Praktisk anvendelse af dybstrøelse som substrat på biogasanlæg – kommende som eksisterende: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Bioenergi/anvendelse_af_dybstroeelse_til_biogasproduktion.pdf

Fastsættelse af vilkår

- *Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.*
- *Der skal etableres en tankplads ved gyllebeholderen, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles. Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.*

Både reglerne om tilstrækkelig opbevaringskapacitet, opbevaring af husdyrgødning og udspreddning, er underlagt gældende regler. Det gælder ligeledes indretning af møddingspladser i forhold til belægning, afløb, overdækning og randbelægning mv. Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at stille yderligere vilkår. Kommunen har i forbindelse med miljøtilsyn gjort opmærksom på at afstandskravet på 15 meter mellem vandløb og eksisterende møddingsplads skal overholdes i den daglige drift. Forholdet er et tilsynsanliggende og der er ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst at der ikke er kemikalier på husdyrbruget. Der forefindes en dieseltank som er placeret i værksted og spildolie er ligeledes opbevaret her.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter.

Olie og olieholdige produkter

Svendborg Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 3. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen. Der stilles vilkår herom.

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget er en eksisterende tank på 1.000 liter, som er placeret i værkstedet. Tanken opfylder kravene i de nugældende retningslinjer for indretning af tankpladser. Ved opsætning af nye tanke eller udskiftning af nuværende tank, skal de gældende retningslinjer overholdes. Der stilles vilkår herom.

Opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter, skal foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Derfor stilles der vilkår om, at opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter skal ske i kar/beholdere, der kan rumme indholdet af den største beholder. Hvis rummet er indrettet med opkanter eller lignende, som forhindrer, at et eventuelt oliespild forurener jord eller grundvand – kan dette erstatte opbevaringen i en ekstra beholder. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der være overdækket, og belægningen skal være vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer, Svendborg Kommune, at indretningen af tanke og tankpladser samt håndtering og opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter vil kunne opfylde de fastsatte vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.*
- *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Svendborg kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*
- *Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:*
 - *opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.*
 - *være overdækket*
 - *placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.*
- *Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.*

Spildevand

Ansøger har redegjort for at afløb fra møddingsplads ledes til gyllebeholder. Herunder ses kortudsnit fra ansøgningsmaterialet over afløbsforholdene.

Ansøger beskriver at tagvand ledes til vandløbet sydvest for husdyrbruget.

Efter ansøgers oplysninger og Kommunens erfaringer fra miljøtilsyn og kendskab til husdyrbruget, håndteres spildevand jf. nedenstående tabel:

Spildevand	Opsamling/udledes til
Rengøringsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter, o.l.	Opsamlingsbeholder og herfra til gyllebeholder.
Vand fra ensilageplads	Via samledræg til opsamlingsbeholder og herfra til gyllebeholder.
Vand fra møddingsplads Møddingsplads anvendes også til vaskeplads for maskiner og vogne. Vaskevandet kan derfor indeholde både olie og husdyrgødning.	Opsamlingsbeholder og herfra til gyllebeholder.
Tagvand og vand fra øvrige befæstede arealer uden risiko for spild af olie og husdyrgødning	Dræn/nedsivning.
Sanitært spildevand fra stuehus	Kloak

Svendborg Kommunes vurdering

Der sker ingen ændringer i mængder af vaskevand fra stald eller malkefaciliteter med det ansøgte. Der ændres ikke på håndteringen af husdyrgødning eller produktionsarealet af husdyrgødningsanlæg. Kalvehytterne er placeret på en eksisterende fast plads og det er minimalt, hvad der kommer af ekstra spildevand herfra, da dybstrøelsen suger hovedparten af væske fra kalvene. Både eventuelt væske fra kalvehytterne og fra dybstrøelsen placeret på møddingspladsen, ledes via afløb til opsamlingsbeholder og derefter gyllebeholder.

Den faste ensilageplads vil give anledning til ekstra spildevand/regnvand, der skal bortledes. Det er behandlet i et andet afsnit, at Kommunen har vurderet, at der skal etableres et dræn langs ensilagepladsen, så spildevand effektivt ledes til opsamlingsbeholder. Hidtil har vand fra pladsen været nedsivet eller ledt til vandløbet. Med udvidelsen af pladsen, har pladsens korte afstand til vandløb give anledning til vilkår om etablering af opsamlingsdræn.

Møddingspladsen anvendes ligeledes til vask af maskiner. Ved vask af maskiner vil der være olie i vaskevandet. Der kan ligeledes ske vask af vogne, der kan indeholde husdyrgødning. Møddingspladsen har afløb til opsamlingsbeholder og spildevandet fra vask af maskiner mv. vil derfor blive opsamlet og håndteret efter reglerne for udbringning af husdyrgødning.

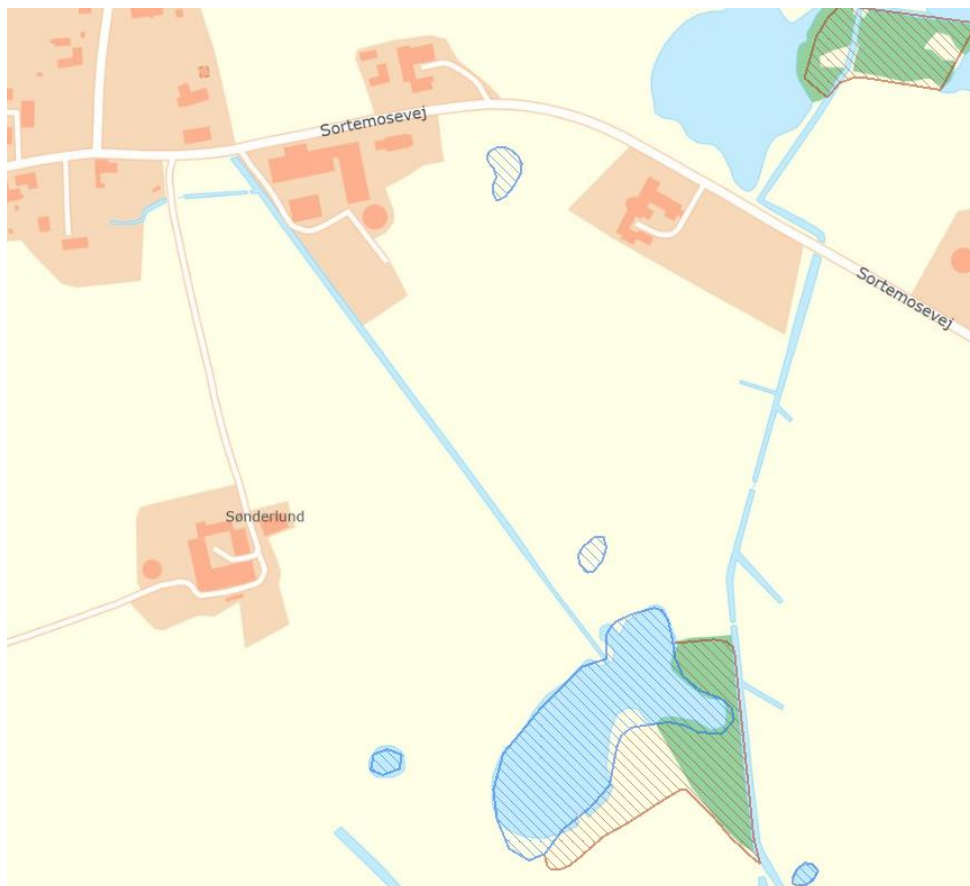
Spildevand fra opsamlingsbeholderen, henholdsvis gyllebeholderen håndteres og udbringes i overensstemmelse med gældende regler. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte vilkår i forhold til etablering af opsamlingsdræn langs ensilagepladsen, samt de generelle regler, er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt angår denne type af spildevand.

Fastsættelse af vilkår:

- *Al vask af maskiner, redskaber mv. skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.*

Forebyggelse og begrænsning ved uheld

Svendborg Kommune vurderer, at idet stalde, møddingsplads og ensilageplads ligger forholdsvis tæt på vandløbet, der fører direkte ned til sø og moseområde (se nedenstående kortudsnit), stilles der vilkår om en beredskabsplan på bedriften.

Kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk, der viser hvordan åen vest for ejendommen leder direkte ned til sø syd for ejendommen.

Ansøger har indsendt en beredskabsplan der er vist i bilag 4.

Svendborg Kommune har vurderet, at der er en risiko for forurening af vandløbet i forbindelse med regnskyl, der kan lede forurenede overfladevand fra ensilageplads til nærmeste vandløb. Det er derfor stillet vilkår om at etablere dræn. Dette er beskrevet i tidligere afsnit.

Gyllebeholdere skal kontrolleres minimum hvert 10. år, med mindre de er placeret nærmere end 100 m fra vandløb og er placeret i samme kote eller højere. I disse tilfælde skal kontrollen foretages hvert 5. år og beholderen skal have alarm. Sidstnævnte er gældende for gyllebeholderen på husdyrbruget. Det er Svendborg Kommunes vurdering at de generelle regler er tilstrækkelige til at forebygge og begrænse uheld i forhold til lækage af gyllebeholderen.

Håndtering af olieprodukter mv. er ligeledes håndteret korrekt på husdyrbruget og det er derfor Svendborg Kommunes vurdering at husdyrbruget har foretaget de nødvendige tiltag til forebyggelse og begrænsning af uheld, der kan give anledning til forurening.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foreligge en beredskabsplan for håndtering af uheld på bedriften. Beredskabsplanen skal forefindes på husdyrbruget og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks) i forbindelse med f.eks. tilsyn.*
- *Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og seneste tidspunkt for revision skal fremgå af planen.*

Egenkontrol

Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrolvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Logbog for gyllebeholder (skema 1 og 2). Dette er et lovkrav.
- Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald
- Beredskabsplan i forhold til uheld med gylle.

Svendborg kommune vurderer, at egenkontrol-kravene er værdifulde i forhold til beskyttelse af miljøet og Kommunen er tilsynsmyndighed på forholdene og følger op i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse af husdyrproduktionen på Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 194 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler.

Høringen er gennemført i perioden fra 18. marts til 4. april 2024. Der er ikke indkommet høringssvar.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent den 13. marts samt i ovenstående periode.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Det ansøgte vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

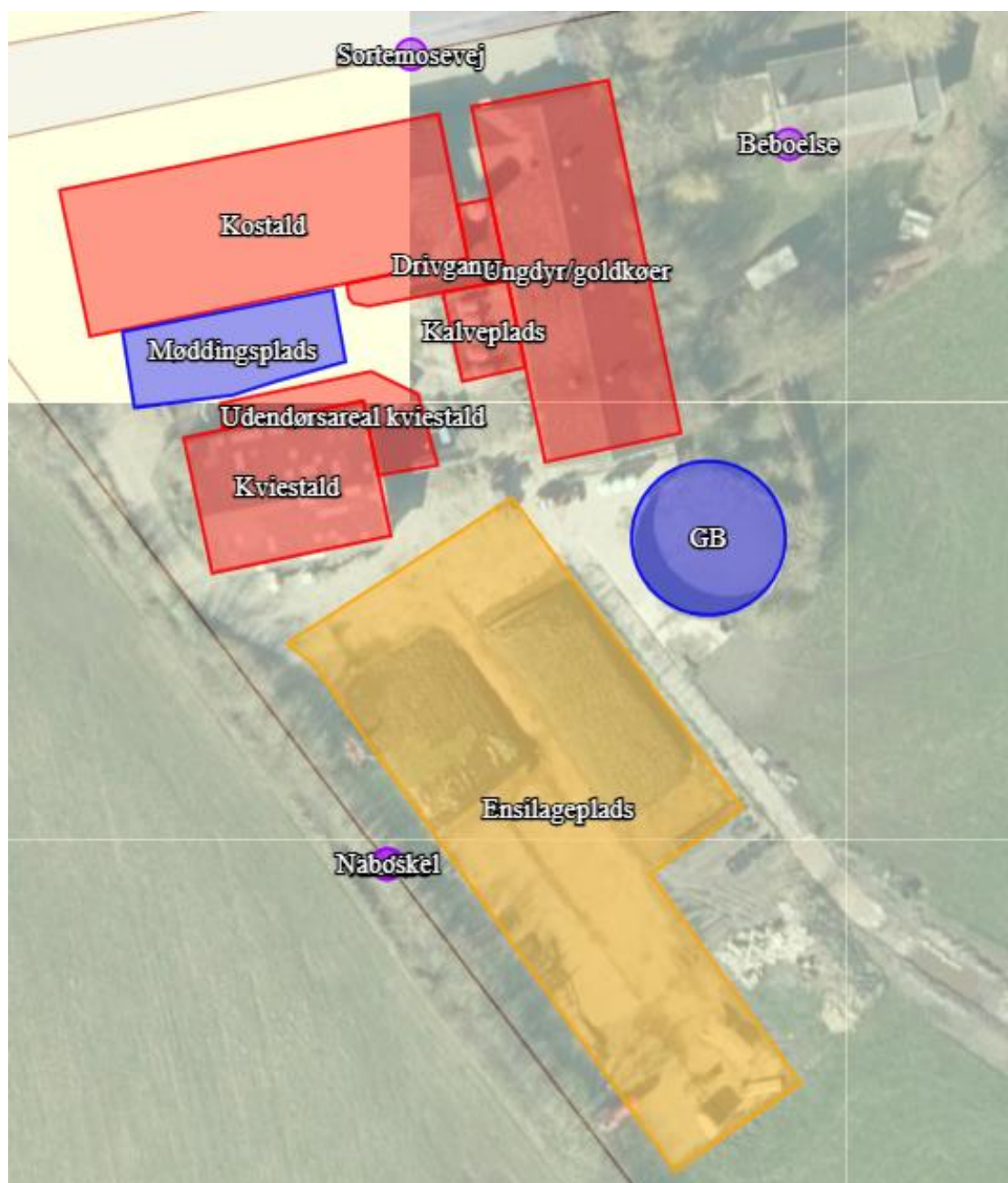
BILAG

- Bilag 1. Miljøansøgning
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og placering af produktionsarealer
- Bilag 3. Svendborg Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)
- Bilag 4. Beredskabsplan
- Bilag 5. Støj

Bilag 1. Miljøansøgning

Se vedlagte.

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og placering af produktionsarealer

Placering af produktionsarealer:

Produktionsarealerne er markeret med rød skravering. Arealer, der ikke er godkendt som produktionsarealer, må ikke anvendes til hold af dyr.

Erhverv, Bolig og Natur

3. udgave

Februar 2017

Svendborg
Kommune

Retningslinier for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Svendborg Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Svendborg Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie-tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Svendborg Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Svendborg Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.svendborg.dk

Beredskabsplan for Sortemosevej 7, 5892 Gudbjerg

Telefonnumre

Ejer: Jan Bloten Jelmer Bloten tlf. 5362 2026
Brandvæsen/Falck i Svendborg tlf. 112
Miljøvagten Svendborg Kommune tlf. 6223 3306
Falck assistance tlf. 7010 2030
Lægevagt tlf. 7011 0707
Tandlægevagt tlf. 9944 0809
Velas tlf. 7015 4000
Dyrlæge: Ringe Dyrehospital tlf. 6262 1065
Foderstofforretning tlf. 3368 6000
Elektriker tlf. 6598 1133
Smed og VVS tlf. 3024 3273
Maskinstation tlf. 2328 3478

Brand og evakuering

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp:

Tilkald brandvæsenet – RING 112 - oplys:

- Adressen
- Navn og den telefon der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene komme ud – art og antal der er fanget

Kontakt Jelmer Bloten på tlf. 5362 2026

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier. Placering skal markeres ved udvendig skiltning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Placering af slukningsmateriel er vist på kort.

Modtag brandvæsenet og udlever denne beredskabsplan oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Der er placeret 4 antal brandslukkere i bygningerne, som vist på oversigtskortet

Overløb af gylle

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanke – RING 112, oplys

Navn, adressen og telefon der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring og lign.

Der forefindes følgende til opdemning ved udslip: Grus/kattegrus/sand og halmballer

Ved mindre spild orienteres miljømyndighederne næstkommende hverdag

Kontakt Jelmer Bloten på tlf. 5362 2026

Kontakt brandvæsenet og begræns ulykken hvis det er muligt uden at udsætte sig selv eller andre for fare.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever Beredskabsplanen med oversigtskort.

Kemikalie og olie

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefon der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand mv.

Ved mindre spild orienteres miljømyndighederne næstkommende hverdag

Kontakt: Jelmer Bloten på tlf. 5362 2026

Ulykken stoppes eller bremses så vidt det er muligt uden at udsætte sig selv eller andre for imens der ringes efter hjælp på 112.

Stophaner/hovedafbrydere

Afbrydere til pumper, anlæg, strømafbryder mv. er noteret på vedhæftet oversigtskort.

VAND:
Hovedhaner er placeret som vist på oversigtskortet.

ELEKTRICITET:
Hovedafbryderen sidder i rummet hvor mælketanken står.

El-tavlen er placeret i rummet hvor mælketanken står.

Strømsvigt

Ved strømsvigt åbnes spjældene i ventilationen automatisk så der sikres frisk luft til dyrene.

Ved strømsvigt på over 2 timer ring til Energiselskabet og forhør om varigheden.

Findes der nødstrømgenerator? Der findes ikke nogen nødgenerator.

HUSK

Ved store uheld –
ring altid 112

Bilag 5. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation	81 ¹⁸	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ¹⁹
2	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
4	Afhentning af mælk	86	Lastbil i tomgang, Rapport nr. 21, Miljøstyrelsens Referencelaboratorium, Støj fra lastbiler, Målinger 2008
5	Udbringning af dybstrøelse	103	Støjdatatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t
6	Omrøring ved udbringning	103	Støjdatatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t
7	Fyldning med traktor ved gyllekørsel	103	Støjdatatabogen. Traktorer, kørsel med svag acceleration svarende til 10-20 km/t

Driftstid

Ansøger har redegjort for driftstiderne i tabel 5 i miljøansøgningen

Svendborg Kommune er enig i, at oplysningerne angiver de primære støjkilder

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkilder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

¹⁸ I alt 6 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5 \text{ dB(A)} + 7,9 \text{ dB(A)} = 80,9 \text{ dB(A)}$

¹⁹ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73,5 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation stald Ungdyr/goldkøer	81 dB(A)	100	100	100
K02	Aflæsning af foder - indblæsning	99 dB(A)	12		
K03	Afhentning af mælk	86 dB(A)	2		
K04	udbringning af dybstrøelse m traktor	103 dB(A)	50		
K05	Omrøring af gylle	103 dB(A)	50		
K06	Udbringning af gylle m traktor	103 dB(A)	50		

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningsen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

R1: Sortemosevej 8 (målt til opholdszone i haven, 10 m fra stuehus)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	66	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	61	Blød	Ja
K03	Ja	Nej	61	Blød	Ja
K04	Ja	Ja	88	Blød	Nej
K05	Ja	Ja	90	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	90	Blød	Nej

R2: Sortemosevej 5 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	184	Blød	Nej
K02	Ja	Ja	202	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	202	Blød	Nej
K04	Ja	Ja	215	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	180	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	180	Blød	Nej

R3: Sortemosevej 9 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	258	Blød	Nej
K02	Ja	Ja	274	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	274	Blød	Nej
K04	Ja	Ja	234	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	229	Blød	Nej
K06	Ja	Nej	229	Blød	Nej
K07					

R4: Sortemosevej 11 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R4					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	160	Blød	Nej
K02	Ja	Ja	148	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	148	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	115	Blød	Nej
K05	Ja	Ja	162	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	162	Blød	Nej
K07					

R5: Sortemosevej 10 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R5					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	116	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	95	Blød	Ja
K03	Ja	Nej	95	Blød	Ja
K04	Ja	Ja	83	Blød	Nej
K05	Ja	Ja	137	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	137	Blød	Nej
K07					

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

R1: Sortemosevej 8 (målt til opholdszone i haven, 10 m fra stuehus)

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation stald Ungdyr/g	81	Ja	100	100	100	34	34	34
K02	Aflæsning af foder - indb	99	Ja	12			46		
K03	Afhentning af mælk	86	Ja	2			25		
K04	udbringning af dybstrøelse	103	Ja	50			40		
K05	Omrøring af gylle	103	Ja	50			40		
K06	Udbringning af gylle m trakt	103	Ja	50			40		
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							49	34	34

R2: Sortemosevej 5 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Beregningsresultat

Referencepunkt R2

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation stald Ungdyr/g	81	Ja	100	100	100	25	25	25
K02	Aflæsning af foder - indblæ	99	Ja	12			23		
K03	Afhentning af mælk	86	Ja	2			2		
K04	udbringning af dybstrøelse n	103	Ja	50			32		
K05	Omrøring af gylle	103	Ja	50			44		
K06	Udbringning af gylle m trakt	103	Ja	50			44		
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							47	25	25

R3: Sortemosevej 9 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Beregningsresultat

Referencepunkt R3

Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation stald Ungdyr/g	81	Ja	100	100	100	22	22	22
K02	Aflæsning af foder - indblæ	99	Ja	12			20		
K03	Afhentning af mælk	86	Ja	2					
K04	udbringning af dybstrøelse n	103	Ja	50			32		
K05	Omrøring af gylle	103	Ja	50			42		
K06	Udbringning af gylle m trakt	103	Ja	50			42		
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							45	22	22

R4: Sortemosevej 11 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation stald Ungdyr/ige	81	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Aflæsning af foder - indblæs	99	Ja	12			25		
K03	Afhentning af mælk	86	Ja	2			5		
K04	udbringning af dybstrøelse n	103	Ja	50			48		
K05	Omrøring af gylle	103	Ja	50			35		
K06	Udbringning af gylle m trakt	103	Ja	50			35		
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							48	26	26

R5: Sortemosevej 10 (målt til 15 m fra stuehuset i haven - opholdszone)

Beregningsresultat									
Referencepunkt R5									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation stald Ungdyr/ige	81	Ja	100	100	100	29	29	29
K02	Aflæsning af foder - indblæs	99	Ja	12			42		
K03	Afhentning af mælk	86	Ja	2			21		
K04	udbringning af dybstrøelse n	103	Ja	50			41		
K05	Omrøring af gylle	103	Ja	50			36		
K06	Udbringning af gylle m trakt	103	Ja	50			36		
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							46	29	29